

INTEGROVANÝ DOPRAVNÝ SYSTÉM V BRATISLAVSKOM KRAJI

Vyhodnotenie prevádzky za rok 2016

OBSAH

Obsah.....	2
Zoznam skratiek.....	4
1 Úvod.....	5
1.1 Zavedenie IDS v aglomerácii Bratislavy.....	5
1.2 Etapy IDS BK.....	6
1.3 Základné informácie o IDS BK.....	7
2 Dopravná oblasť.....	8
2.1 Dopravno-organizačná oblasť – súčasný stav	8
2.2 Dopravná infraštruktúra.....	8
3 Tarifná oblasť.....	10
3.1 Bratislava City Card.....	10
3.2 Elektronické cestovné lístky	10
3.3 Konto zákazníka IDS BK.....	11
3.4 Súdny spor ohľadom oprávnenosti SeniorPasov.....	11
3.5 Predlžovanie platnosti SeniorPasov	12
4 Štatistické prehľady.....	14
4.1 Počet liniek.....	14
4.2 Dopravné výkony.....	15
4.3 Predaj cestovných lístkov IDS BK.....	17
4.4 Štruktúra cestovných lístkov na jednu cestu.....	17
4.5 Štruktúra predaných cestovných lístkov IDS BK podľa tarify	18
4.6 Štruktúra predaja regionálnych cestovných lístkov.....	19
4.7 Vývoj predaja PCL v IDS BK.....	19
4.8 Vývoj predaja PCL IDS BK platných v regióne	20
4.9 Štruktúra predaja predplatných cestovných lístkov podľa počtu zón	21
4.10 Štruktúra predaja cestovných lístkov na jednu cestu podľa počtu zón	22
4.11 Prepravené osoby v IDS BK.....	23
5 Tržby z verejnej dopravy v IDS BK	24
6 Dopady na objednávateľov dopravných výkonov	26
6.1 Vplyvy na dopady u jednotlivých dopravcov.....	26
6.1.1 Hlavné mesto SR Bratislava	26
6.1.2 Bratislavský samosprávny kraj	27
6.1.3 Ministerstvo dopravy a výstavby SR.....	29
7 Informačná oblasť.....	31
7.1 Informačné materiály	31
7.2 Propagácia elektronických cestovných lístkov	32
7.3 Informačné videá	33

7.4	Magazín IDS.....	34
7.5	Infocentrum.....	35
7.6	Informačná kampaň ohľadom žaloby na SeniorPas	36
7.7	Mediálne výstupy.....	36
8	Vyhodnotenie	37
8.1	Dopravná oblasť.....	37
8.2	Tarifná oblasť.....	37
8.2.1	Návrh na zmenu koeficientu pre delby tržieb	38
8.3	Návrh riešenia	40
8.4	SWOT analýza IDS BK.....	42
9	Záver.....	43
10	Pripravujeme v roku 2017	44
10.1	Ciele v dopravnej oblasti.....	44
10.2	Rozvoj informačných technológií	44
10.2.1	Zriadenie vyhľadávača spojení	44
10.2.2	Uvedenie mobilnej dopravnej aplikácie.....	44
10.3	Opatrenia na zlepšenie komunikácie s verejnosťou	44
10.3.1	Stanovenie jednotnej grafiky a dizajn manuálu IDS BK	44
10.3.2	Bratislava City Card	44

ZOZNAM SKRATIEK

Zoznam skratiek
BCC – Bratislava City Card
BČK – bezkontaktná čipová karta
BID – Bratislavská integrovaná doprava, a.s.
BMK - Bratislavská mestská karta
BSK – Bratislavský samosprávny kraj
CL1C – cestovný lístok na jednu cestu
CP – cestovný poriadok
DCL – denný cestovný lístok
DPB – Dopravný podnik Bratislava, a.s.
eCL – cestovný lístok v elektronickej podobe
EP – elektronická peňaženka
HMB – Hlavné mesto SR Bratislava
IDS BK – Integrovaný dopravný systém v Bratislavskom kraji
JCL – jednorazové cestovné lístky (spoločné pomenovanie pre CL1C a DCL)
MDVRR SR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
MHD – mestská hromadná doprava
MPA – multifunkčný predajný automat
MsZ – Mestské zastupiteľstvo hl. mesta SR Bratislava
PAD – prímestská autobusová doprava
PCL – predplatný cestovný lístok
OCL – označovač cestovných lístkov
PP IDS BK – Prepravný poriadok Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji
PP ZSSK – Prepravný poriadok Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s.
SL – Slovak Lines, a.s.
TNSK – Trenčiansky samosprávny kraj
TTSK – Trnavský samosprávny kraj
ŤZP / ŤZP-S – ťažko zdravotne postihnutá osoba / ťažko zdravotne postihnutá osoba so sprievodcom
VHD – verejná hromadná doprava
ZSSK – Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.
ŽSR – Železnice Slovenskej republiky

1 ÚVOD

Integrovaný dopravný systém je systém dopravnej obsluhy určitého územia verejnou dopravou zahŕňajúci viac druhov dopravy a linky viacerých dopravcov, v ktorých sú cestujúci prepravovaní podľa spoločných prepravných a tarifných podmienok.

Cestujúci môžu využiť jednotný cestovný lístok, ktorý platí bez ohľadu na dopravcu a použitý dopravný prostriedok. Zabezpečovanie dopravnej obsluhy územia hromadnou osobnou dopravou formou IDS je najefektívnejší spôsob, ktorý je v súčasnosti známy.

1.1 Zavedenie IDS v aglomerácii Bratislavy

V snahe zvrátiť trend nárastu individuálnej automobilovej dopravy sa odborné orgány hlavného mesta SR Bratislavy už v roku 1996 zaoberali možnosťou vytvoriť systém integrovanej osobnej dopravy v aglomerácii hlavného mesta.

Od 1.11.1999 bol na území Bratislavy začatý *Experiment integrovanej dopravy*. Cestujúci mal vďaka špeciálnemu mesačnému kupónu k predplatnému cestovnému lístku možnosť cestovať neobmedzene nielen v prostriedkoch MHD v Bratislave, ale aj osobnými a zrýchlenými vlakmi ŽSR (dnes ZSSK) na území Bratislavy (okrem zastávky Devínske jazero). Kupón sa predával na staniciach ŽSR a mal formu papierového (kartónového) lístka.

Od 1.2.2001, po zapojení prímestského autobusového dopravcu SAD Bratislava (dnes Slovak Lines), prešiel experiment do Prvej etapy pod názvom *Bratislavská integrovaná doprava*, v rámci ktorej bolo možné na špeciálny lístok cestovať:

- všetkými linkami DPB v celej sieti MHD,
- vlakmi medzi všetkými stanicami na území Bratislavy okrem Devínskeho Jazera,
- autobusmi SAD Bratislava na trase Záhorská Bystrica – AS Mlynské Nivy.

Zároveň sa zmenila aj forma predávaného kupónu - predaj zabezpečoval DPB ako osobitný druh "električky" zapisovaný priamo do čipu karty, ktorou sa cestujúci preukazovali v MHD a v prímestských autobusoch. Vo vlakoch sa cestujúci preukazovali papierovou potvrdenkou o kúpe električky.

V júni 2004 bolo Mestským zastupiteľstvom HMB a v marci 2005 Zastupiteľstvom BSK schválené založenie obchodnej spoločnosti Bratislavská integrovaná doprava, s. r. o. (neskôr pretransformovaná na akciovú spoločnosť) so zámerom pripraviť a následne zabezpečovať prevádzku IDS.

Spoločnosťou Bratislavská integrovaná doprava, a.s. boli vypracované viaceré strategické, ale aj ďalšie materiály riešiace detailnejšie problematiku implementácie IDS v podmienkach bratislavského regiónu. Bola nastavená vízia budúceho IDS, ale aj zásady rozvoja v tarifnej a dopravnej oblasti a taktiež v oblasti informačných systémov.

1.2 Etapy IDS BK

Dňom 1.6.2013 bola spustená **I. etapa** Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji (IDS BK) na území hlavného mesta SR Bratislava a v okrese Malacky. Cestujúci s predplatným cestovným lístkom (električkou) mohol využívať služby všetkých troch zapojených dopravcov – Dopravný podnik Bratislava, Slovak Lines a Železničná spoločnosť Slovensko – v tých zónach, ktoré si pri kúpe cestovného lístka zvolil.

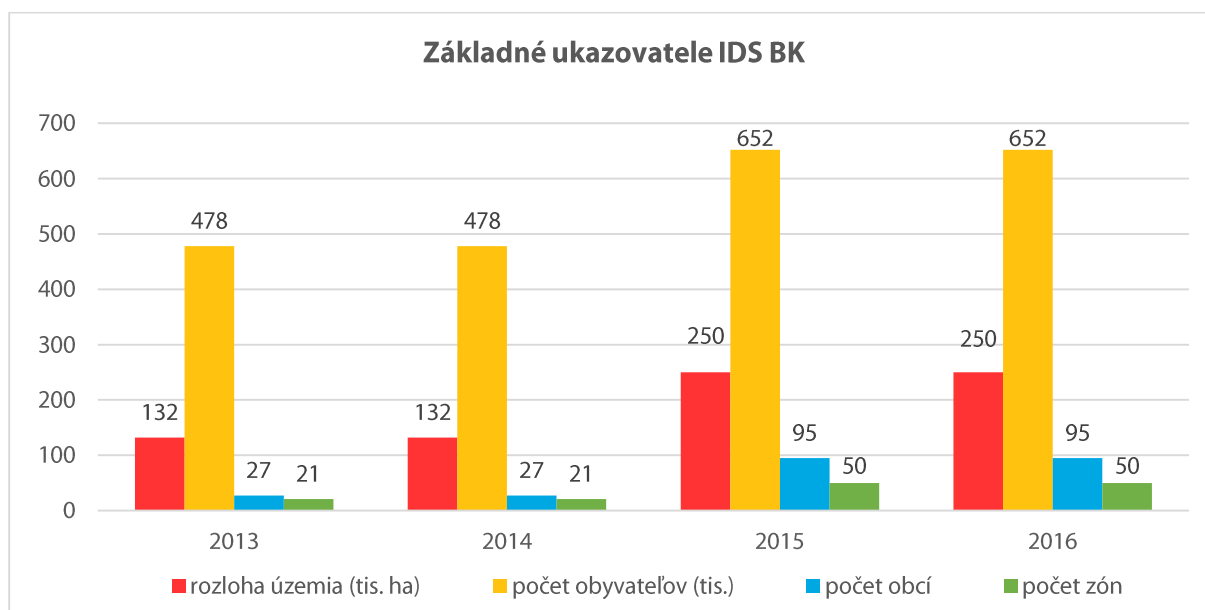
Po spustení I. etapy IDS BK boli začaté práce na príprave II. etapy, ktorej cieľom bolo rozšíriť zapojené územie aj na okresy Pezinok a Senec. Aj **II. etapa** bola zameraná na pravidelných cestujúcich s predplatnými cestovnými lístkami. Podmienkou zavedenia II. etapy bolo tiež zatraktívnenie ponuky dopravy, tzn. na nosnú koľajovú dopravu mala nadväzovať doplnková cestná (autobusová) doprava, mali byť zavedené pravidelné odchody spojov, prehľadné vedenie liniek, nadväznosti spojov v prestupných bodoch a pod. Na tejto podmienke sa však objednávateľia dopravy nevedeli zhodnúť, čo spôsobilo odkladanie II. etapy a viedlo až do jej spojenia s III. etapou.

III. etapa IDS BK bola spustená 1.11.2015 a do systému zapája okresy Pezinok, Senec a príslušné obce v Trnavskom kraji. Na základe jednotných prepravných a tarifných podmienok je možné cestovať u troch zapojených dopravcov - Dopravný podnik Bratislava, Slovak Lines a Železničná spoločnosť Slovensko.

III.B etapa, ktorá bola spustená 1.9.2016 zahŕňala spustenie predaja elektronických cestovných lístkov v OCL vo vozidlách a na železničných staniciach a zastávkach. Pri tej príležitosti bolo spustených do prevádzky 10 MPA a 60 OCL v správe BID.

1.3 Základné informácie o IDS BK

	2013	2014	2015	2016
Územie IDS BK				
rozloha územia (ha)	131 730	131 730	249 970	249 970
počet obyvateľov	477 989	477 989	652 214	652 214
počet obcí	27	27	95	95
- z toho miest	3	3	7	7
Počet dopravcov	3	3	3	3
Počet zón	21	21	50	50
regionálne	19	19	48	48
mestské	2	2	2	2

2 DOPRAVNÁ OBLASŤ

Cieľom dopravnej integrácie je sprehľadnenie systému verejnej osobnej dopravy v kraji, zlepšenie ponuky prepravných spojení a vytvorenie maximálnej novej nadväznosti jednotlivých druhov dopravy v prestupných miestach tak, aby bol existujúcim cestujúcim umožnený pohodlný prestup a aby sa do systému verejnej dopravy prilákali noví cestujúci.

2.1 Dopravno-organizačná oblasť – súčasný stav

V roku 2016 bolo hlavným cieľom v dopravno-organizačnej oblasti vypracovanie Plánu dopravnej obslužnosti Bratislavského kraja, ktorý má stanoviť podobu dopravnej obslužnosti verejnou osobnou dopravou v nasledujúcom období. Cieľom je prehodnotenie súčasnej prevádzky systému a stanovenie optimálneho stavu (najmä trasy liniek, linkové a následné intervaly, počty autobusových spojov/vlakov, prevádzková doba a pod.). K 31.12.2016 bolo spracovaných prvých päť etáp z celkovo šiestich. Prvá etapa je zameraná na demografickú charakteristiku územia. Cieľom druhej etapy je analýza súčasného stavu na základe údajov od dopravcu Slovak Lines, Dopravný podnik Bratislava, Železničná spoločnosť Slovensko, RegioJet, SAD Dunajská Streda a Arriva Trnava. Výstupom tretej etapy sú Štandardy dopravnej obslužnosti verejnou osobnou dopravou. V štvrtej etape je na základe analýzy získaných údajov navrhnutý spôsob riešenia súbežnej dopravy. Piata etapa je zameraná na samotný návrh dopravnej obslužnosti územia. Zatiaľ rozpracovaná, posledná šiesta etapa, má stanoviť ciele a zámery v oblasti ďalšieho rozvoja organizácie dopravy v IDS BK, ako napríklad určiť možnosti prepojenia s ostatnými systémami VHD pri cezhraničných prepravných vzťahoch.

Na základe iniciatívy starostu obce Chorvátsky Grob prebiehali počas roku 2016 opakované rokovania na úrovni podpredsedu BSK pre dopravu. Spoločnosť BID pre tieto potreby vykonala prieskum v dotknutej oblasti a na základe záverov tohto prieskumu vypracovala riešenie dopravnej obsluhy obce Chorvátsky Grob. Návrh zatiaľ nebol so strany BSK uvedený do praxe.

Ďalej bol vypracovaný návrh cestovných poriadkov pre posilovú dopravu (PAD aj MHD) počas kultúrneho podujatia Biela Noc. Návrh bol zo strany BSK akceptovaný a realizovaný v plnom rozsahu, HMB s DPB pripravili vlastnú organizáciu dopravy.

2.2 Dopravná infraštruktúra

Zo strany BSK boli vznesené požiadavky na vyjadrenie BID k pripravovaným projektom modernizácie prestupných terminálov na území IDS BK. Riešené boli lokality prestupných terminálov v obciach Závod, Veľké Leváre, Plavecký Štvrtok, Šenkvice a Svätý Jur. Konzultácie prebiehali pre potreby vypracovania projektov financovaných z Európskych

štrukturálnych a investičných fondov, ktorými by terminály integrovanej dopravy mali byť spolufinancované. Oddelenie dopravného plánovania dalo odporúčania v zmysle prijatých štandardov IDS BK.

Spoločnosť v súčasnosti zabezpečuje správu zastávkových informačných systémov v prestupnom termináli v Pezinku. V termináloch v Malackách a Senci sa spolupodieľame na zabezpečovaní a aktualizovaní podkladových dát o železničnej doprave.

V súvislosti so spustením III.B etapy, spustením ktorej bola spustená možnosť nákupu eCL bola rozšírená sieť OCL a MPA na železničných staniciach na území Bratislavského kraja. Prevádzku týchto 60 OCL a 10 MPA zabezpečuje spoločnosť BID. Prostredníctvom OCL je poskytnutý predaj eCL a označovanie papierových cestovných lístkov. Prostredníctvom MPA je umožnené dobíjanie elektronickej peňaženky, nákup PCL a papierových cestovných lístkov.

3 TARIFNÁ OBLASŤ

Cieľom bolo pripraviť jednoduchú, zrozumiteľnú a najmä cenovo atraktívnu ponuku cestovných dokladov, pokrývajúcu rôzne potreby cestujúcich. V roku 2016 bol spustený predaj elektronických cestovných lístkov vo vozidlách dopravcov a na železničných staniciach.

Nosnou témou v tarifnej oblasti v roku 2016 bol rozvoj predaja, a to zapojenie Bratislava City Card a zavedenie elektronických cestovných lístkov.

3.1 Bratislava City Card

BCC je turistická karta, ktorá poskytuje všetkým domácim a zahraničným návštevníkom hlavného mesta zaujímavé a výhodné zľavy.

Od 11.4.2016 ju po dohode s Bratislavskou organizáciou cestovného ruchu je možné využiť aj na cestovanie v rámci zón 100+101. Cestovať tak možno električkami, trolejbusmi, autobusmi liniek 20 – 799, nočnými linkami N21 – N99 ako aj vlakmi liniek „S“.

Držitelia BCC tak môžu pri svojich cestách po Bratislave využiť kompletnú ponuku verejnej dopravy, tak ako je to štandardom v iných európskych mestách. Výhľadovo sa uvažuje s rozšírením platnosti BCC do celej siete IDS BK.

Predaj Bratislava City Card	2016
typ karty	ks
1 dňová	855
2 dňová	772
3 dňová	866

3.2 Elektronické cestovné lístky

Od 1.9.2016 bol spustený predaj elektronických cestovných lístkov v celom IDS BK. Zakúpenie eCL prebieha prostredníctvom kreditu, nahratom na BČK. Zakúpenie je možné v OCL priamo vo vozidlách MHD, alebo na nástupištiach železničných staníc. V PAD je

možné zakúpenie eCL u vodiča alebo v OCL pri predných dverách (v OCL len v zónach 100+101).

Predaj elektronických cestovných lístkov	september 2016	október 2016	november 2016	december 2016
vozidlá MHD	16 998	44 872	58 152	68 440
železničné stanice	341	483	622	608
regionálne autobusy	397 826	348 025	429 314	354 017

3.3 Konto zákazníka IDS BK

V súvislosti s eCL bolo spustené Konto zákazníka, v ktorom majú cestujúci možnosť po zaregistrovaní svojej BČK, sledovať vlastné nákupy cestovných lístkov IDS BK, plnenia a zostávajúci kreditu na EP, či vytlačenie daňového dokladu k zakúpenému eCL. Konto umožňuje zaregistrovať pod jedno meno viacero BČK. Prevádzku Konta zabezpečuje BID.

3.4 Súdny spor ohľadom oprávnenosti SeniorPasov

V roku 2016 do systému IDS BK čiastočne zasiahol súdny spor podaný Európskym inštitútom pre ochranu spotrebiteľa a právny štát na Okresnom súde Bratislava I proti Dopravnému podniku Bratislava, Slovak Lines a Železničnej spoločnosti Slovensko, teda dopravcom zapojeným do IDS BK.

Dňa 19.1.2016 bol podaný Európskym inštitútom pre ochranu spotrebiteľa a právny štát na Okresnom súde Bratislava I proti dopravcom zapojeným do IDS BK, návrh na začatie konania o ochranu kolektívneho záujmu spotrebiteľov, súčasťou ktorého bol i návrh na nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania vo veci samej. Navrhovateľ žiadal o nariadenie predbežného opatrenia tak, aby odporcovia až do rozhodnutia vo veci samej vykonávali bezplatnú prepravu cestujúcich po dovŕšení 70 rokov v rámci IDS BK aj v prípade, ak cestujúci preukáže dovŕšenie veku 70 rokov platným občianskym preukazom.

Dňa 17.2.2016 vydal Okresný súd Bratislava I. uznesenie, ktorým nariadil predbežné opatrenie v zmysle, ktorého majú dopravcovia vykonávať prepravu osôb nad 70 rokov v rámci IDS BK bezplatne, v prípade ak sa cestujúci nad 70 rokov preukáže platným občianskym preukazom.

Týmto predbežným opatrením vznikli dopravcom škody, nakoľko cestujúci nad 70 rokov mohli aj bez SeniorPasu cestovať bezplatne. Podľa aktuálneho cenníka však platilo, že osoby staršie ako 70 rokov mali nárok na osobitné cestovné, ktoré sa poskytovalo vo forme 365-dňového predplatného cestovného lístka - SeniorPasu IDS BK. Osoba bez SeniorPasu mohla, ako Senior 62+, využiť zľavnené cestovné lístky.

Na základe tohto predbežného opatrenia bolo potrebné zabezpečiť informačnú kampaň a informovať cestujúcich s vekom nad 70 rokov o skutočnosti, že pri cestovaní sa nemusia preukazovať platným SeniorPasom, ale len platným občianskym preukazom.

Dopravcovia sa voči predmetnému uznesenie Okresného súdu Bratislava I v lehote odvolali. V odvolaní žiadali Návrh na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietnuť a po vykonanom dokazovaní návrh na začatie konania v celom rozsahu zamietnuť.

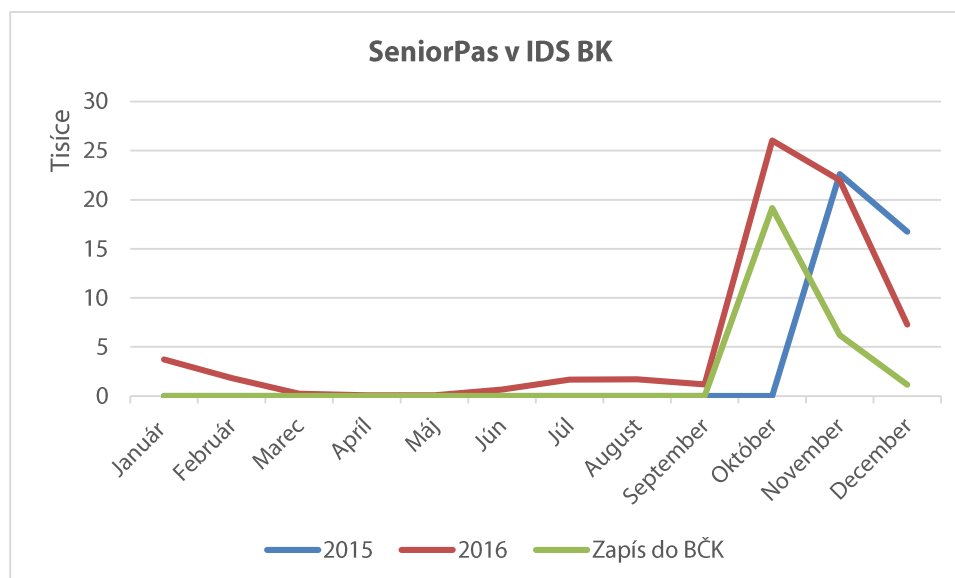
Krajský súd v Bratislave na základe podaného odvolania všetkými dopravcami vydal rozhodnutie dňa 16.05.2016, ktorým zamietol vydanie predbežného nariadenia.

Po rozhodnutí Krajského súdu bolo opäť potrebné zrealizovať informačnú kampaň, v rámci ktorej spoločnosť BID spoločne s dopravcami informovali cestujúcich nad 70 rokov, že v prípade záujmu cestovania za osobitné cestovné (zjednodušene povedané bezplatné cestovanie), sa musia pri cestovaní preukázať platným SeniorPasom. Aby bol takýmto cestujúcim poskytnutý dostatočný čas na vybavenie si SeniorPasu, bolo poskytnuté prechodné obdobie, ktoré trvalo až do konca júla 2016.

3.5 Predlžovanie platnosti SeniorPasov

Od novembra 2015 bol pre dôchodcov nad 70 rokov zavedený ročný sieťový predplatný cestovný lístok, ktorý si mohli bezplatne vybaviť na predajných miestach všetkých dopravcov v IDS BK. BID zaviedla od októbra 2016 pre túto skupinu cestujúcich automatické predĺženie platnosti na ďalší rok. Predĺženie prebieha automaticky s tým, že SeniorPas je potrebné ešte dodatočne zapísať do čipu BČK. To je umožnené prostredníctvom označovačov cestovných lístkov v MHD a na železničných staniciach, alebo u vodiča v PAD. SeniorPas sa automaticky zapíše aj pri kontrole revízorom v MHD. Cestujúci nad 70 rokov tak už nemusia opätovne navštevovať predajné miesta dopravcov. Avšak v prípade nezapísania do čipu karty, nebude cestujúcemu na ďalší rok automaticky predĺžená jeho platnosť. Toto opatrenie je zavedené z dôvodu štatistického sledovania počtov prepravených cestujúcich.

V nasledujúcom grafe je zobrazený vývoj počtu SeniorPasov od ich zavedenia. Oranžová krivka znázorňuje od októbra 2016 počet SeniorPasov, ktoré boli automaticky predĺžené. Medzi nimi sú zahrnuté aj nové SeniorPasy. Sivá krivka znázorňuje, koľko cestujúcich si predĺžený SeniorPas zapísalo do svojej BČK. V roku 2016 bolo z vygenerovaných SeniorPasov 47% zapísaných do BČK.

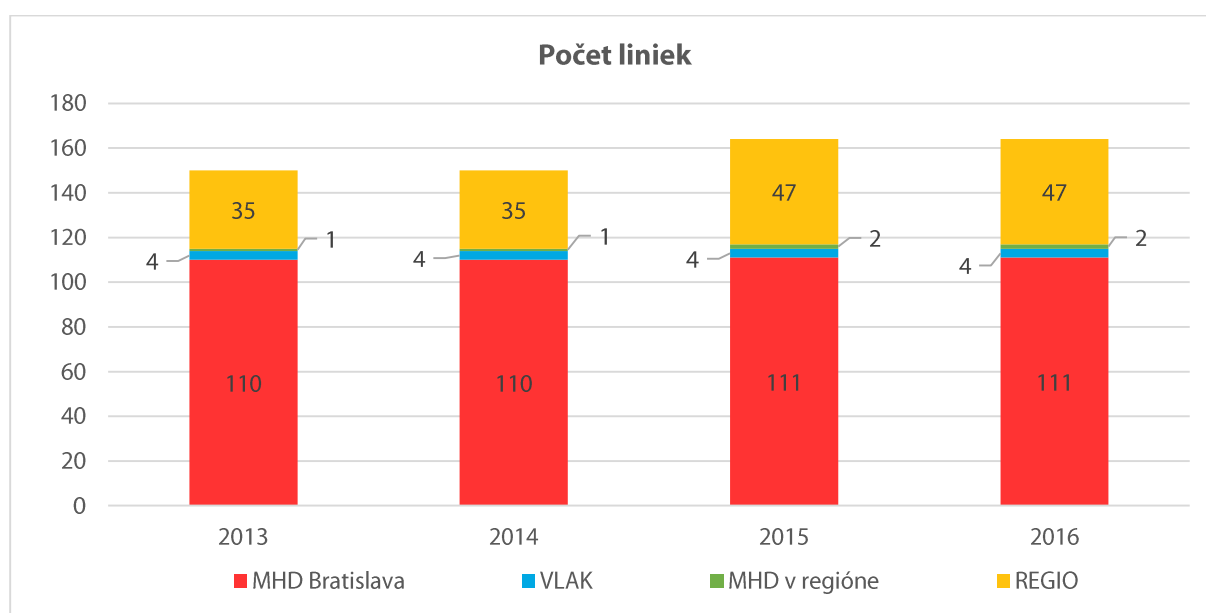
4 ŠTATISTICKÉ PREHLADY

4.1 Počet liniek

Nakoľko v sledovanom období neprišlo k zmenám v dopravnej oblasti, je počet liniek za celé sledované obdobie stabilizovaný. Nárast v roku 2015 je spôsobený rozšírením zintegrovaného územia.

Ukazovateľ počtu liniek má len informatívny charakter, väčší počet liniek automaticky neznamená kvalitnejšiu dopravnú obsluhu a naopak, menší počet liniek horšiu obsluhu.

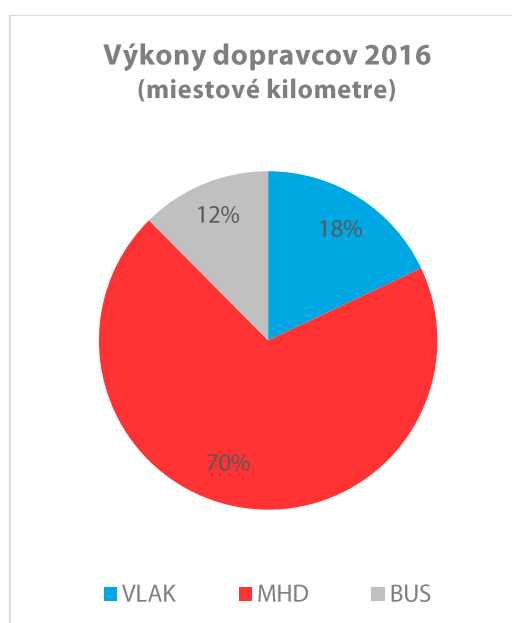
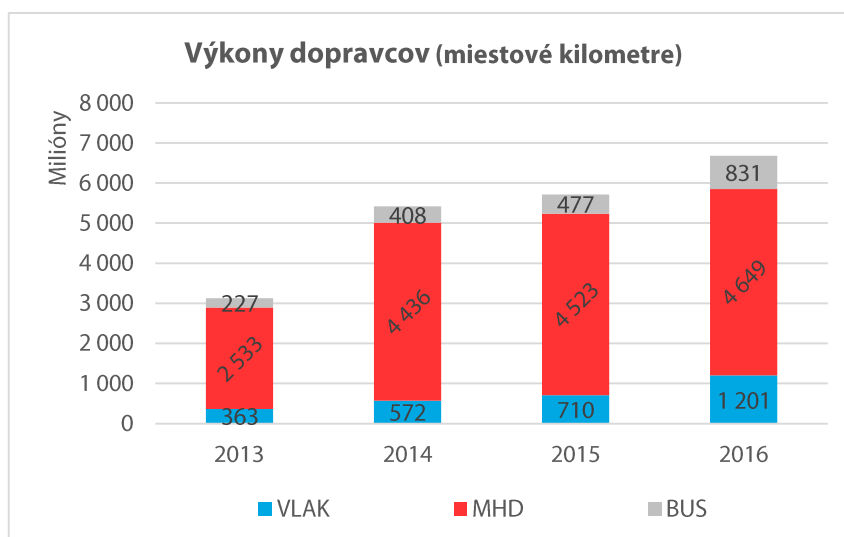
	2013	2014	2015	2016
Počet liniek	150	150	164	164
vlakové	4	4	4	4
MHD Bratislava	110	110	111	108
- z toho električkových	8	8	8	9
- z toho autobusové linky MHD v Bratislave	68	68	69	66
- z toho trolejbusové linky MHD v Bratislave	14	14	14	13
- z toho nočné linky MHD v Bratislave	20	20	20	20
MHD v ostatných mestách	1	1	2	2
regionálne autobusové	35	35	47	47

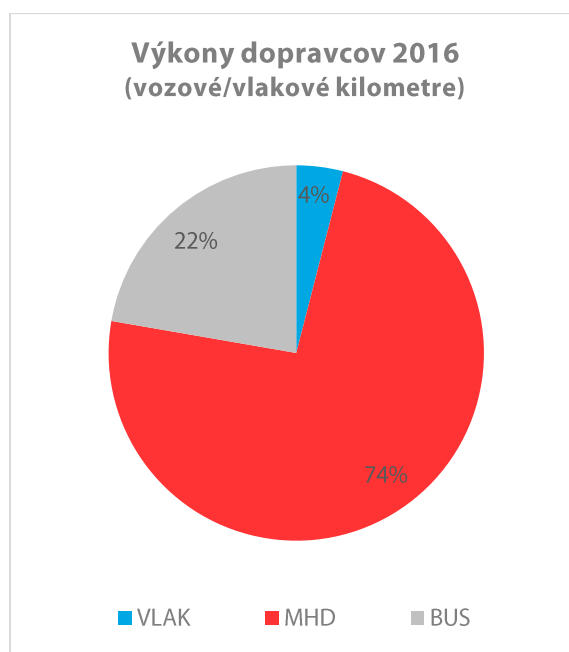
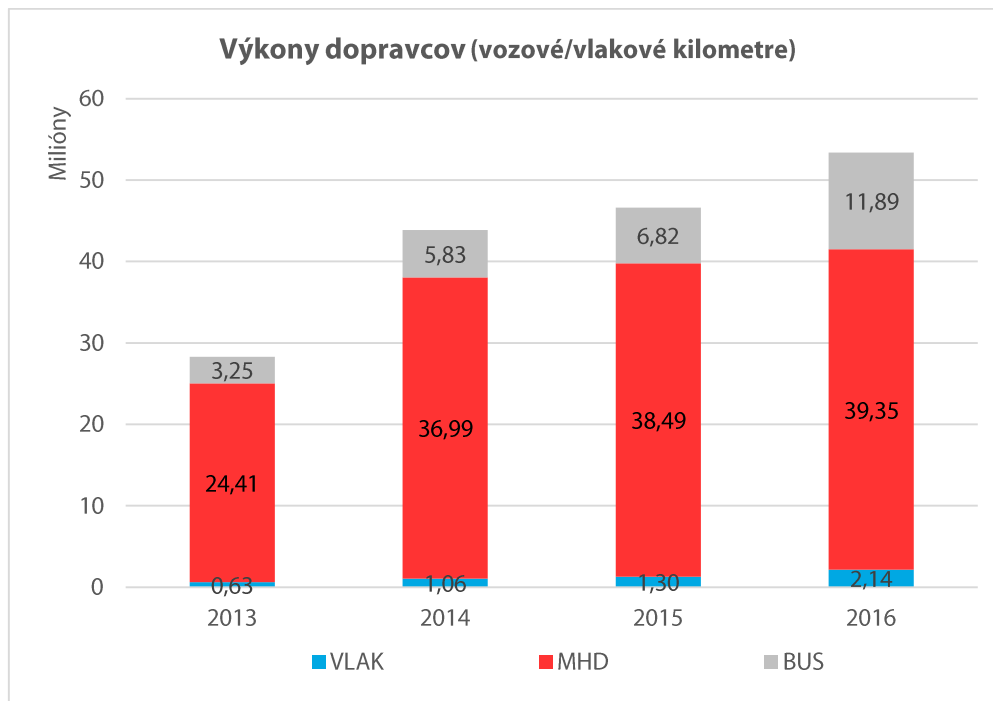
4.2 Dopravné výkony

Dopravné výkony majú taktiež v sledovanom období stabilizovaný charakter. Zmeny sú spôsobené postupným nábehom jednotlivých etáp IDS BK a rozšírením územia.

	2013	2014	2015	2016
Výkony dopravcov (miestové kilometre)	3 123 985 069	5 416 275 013	5 709 790 851	6 681 072 409
výkony vlakových liniek	363 282 166	572 000 408	710 047 994	1 201 491 896
výkony v MHD Bratislave	2 533 310 984	4 436 316 562	4 522 791 661	4 648 700 428
výkony prímestskej autobusovej dopravy	227 391 919	407 958 043	476 951 196	830 880 085

	2013	2014	2015	2016
Výkony dopravcov (voz./vlak. kilometre)	28 296 386	43 878 147	46 604 851	53 378 670
výkony vlakových liniek	632 995	1 060 910	1 301 280	2 138 906
výkony v MHD Bratislave	24 414 935	36 988 237	38 487 859	39 352 191
výkony prímestskej autobusovej dopravy	3 248 456	5 829 000	6 815 712	11 887 573

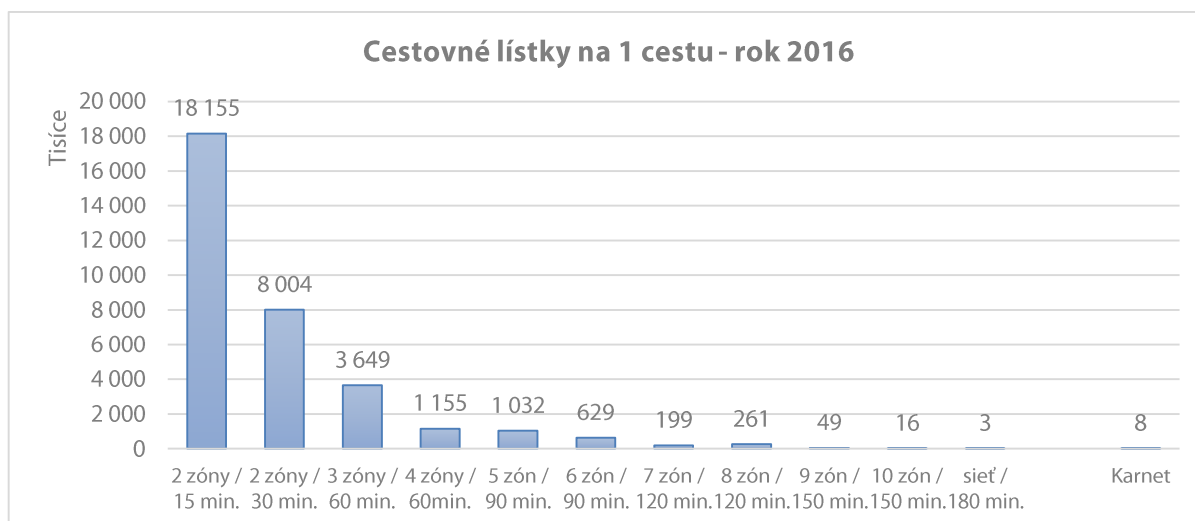
4.3 Predaj cestovných lístkov IDS BK

V prehľade sú počty predaných cestovných lístkov IDS BK. Cestovné lístky označené hviezdičkou, evidujeme v roku 2015 iba v mesiacoch november a december. Nárast predaja CL je spôsobený najmä rozširovaním územia IDS BK.

	2013	2014	2015	2016
Počet predaných CL (od 01.06.2013)	420 254	751 969	7 539 472	39 954 993
cestovné lístky na jednu cestu	0	0	5 609 195*	33 183 942
- z toho eCL zakúpené v OCL	0	0	0	190 516
- z toho eCL zakúpené v PAD	0	0	0	1 529 182
- z toho papierové CL	0	0	5 609 195*	31 464 244
denné cestovné lístky			16 556*	153 704
SMS cestovné lístky (mimo IDS BK)	0	0	1 085 958*	5 684 295
predplatené cestovné lístky	420 254	751 969	827 763	933 052
- z toho 100+101	414 000	738 045	769 811	800 794
- z toho REGIO	189	393	1 399	6 086
- z toho 100+101+REGIO	5 993	13 478	17 144	59 622
- z toho sieťové	72	53	22	117
- z toho SeniorPas (sieťový)	0	0	39 387	66 433

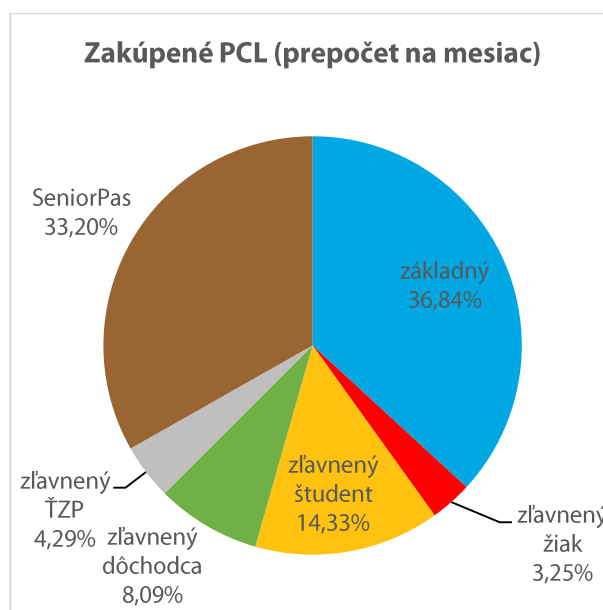
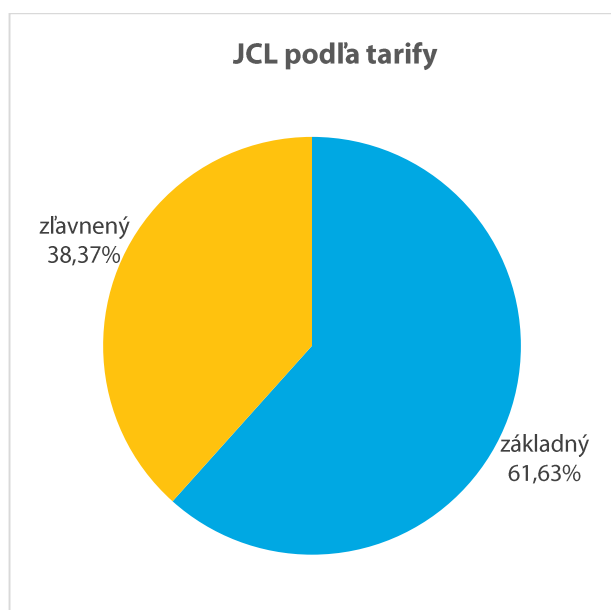
4.4 Štruktúra cestovných lístkov na jednu cestu

V štruktúre cestovných lístkov na jednu cestu dominujú tie s najkratšou platnosťou s podielom 54 %. S nárastom zónovej a časovej platnosti klesá podiel jednotlivých druhov lístkov. Výrazný rozdiel vo využití druhov cestovných lístkov je medzi platnosťami na 3 a 4 zóny, čo má súvis s nižším počtom cestujúcich s priamo úmerne rastúcou prepravnou vzdialenosťou. Klesajúci počet je aj pri platnostiach na 6 a 7 zón, čo súvisí so štruktúrou osídlenia v kraji – všetky väčšie sídla okrem Malaciek sú od Bratislavy v tarifnej vzdialenosti do 6 zón.

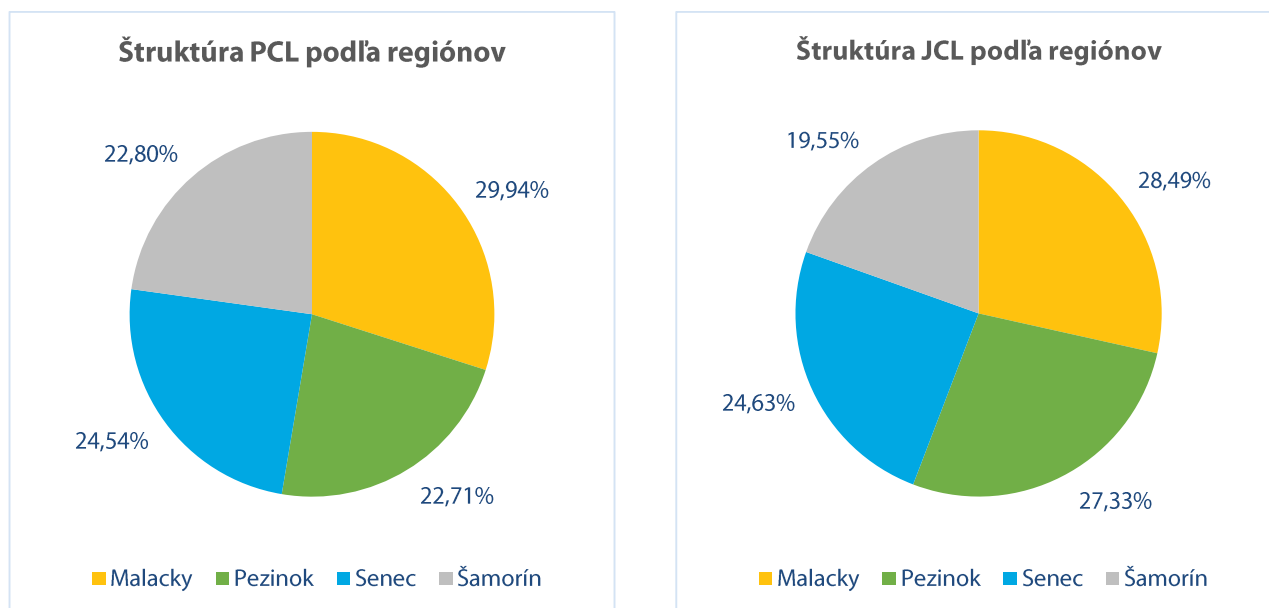

4.5 Štruktúra predaných cestovných lístkov IDS BK podľa tarify

Z grafov je zrejmé, že pravidelní cestujúci sú vo väčšine (63,16 %) cestujúci s nárokom na zľavu, zatiaľ čo cestujúcich platiacich plnú sumu je menšina (36,84 %). Pri nepravidelných cestujúcich je pomer opačný. Z toho vyplýva, že plne platiaci cestujúci, ktorí prinášajú systému väčšinu tržieb, nie sú pravidelnými cestujúcimi, ale využívajú prevažne iné formy dopravy. Tomuto záveru zodpovedá aj každodenná situácia na cestách.

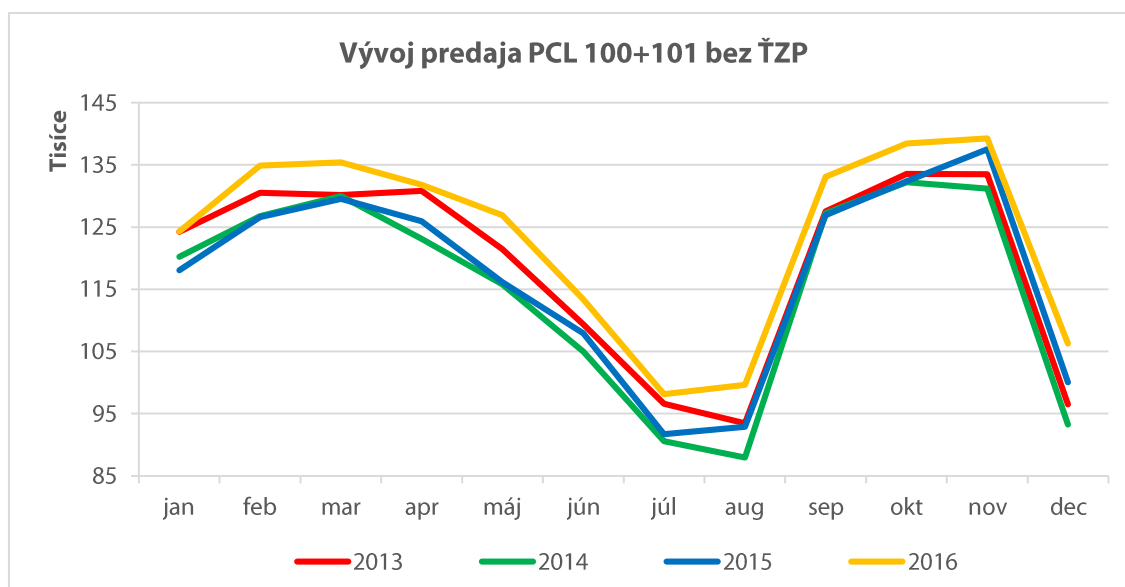

4.6 Štruktúra predaja regionálnych cestovných lístkov

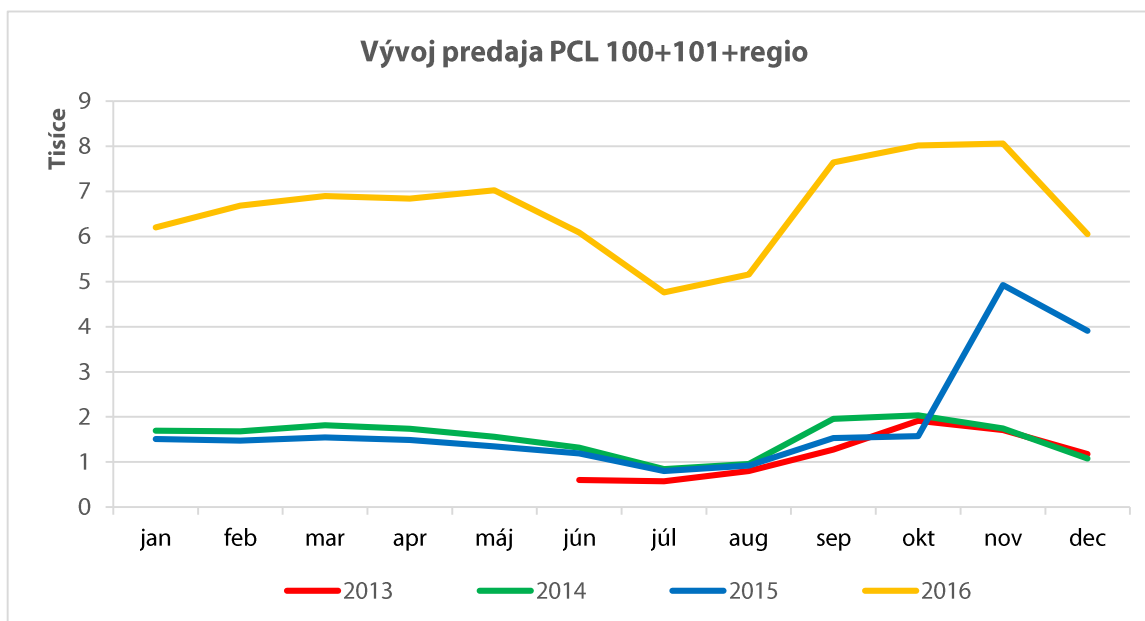

4.7 Vývoj predaja PCL v IDS BK

V grafe je zobrazený vývoju predaja PCL pre zóny 100+101. PCL sú prepočítané na jednotlivé mesiace podľa platnosti. Medzi rokmi 2013 – 2015 je vidieť pokles predaja PCL. Od novembra 2015, kedy sa spustila III. etapa IDS BK, je zaznamenaný nárast oproti predchádzajúcim rokom o približne 7%. Trend rastu využívania PCL v Bratislave pokračoval aj v roku 2016. V grafe nie sú zámerne započítaní cestujúci s PCL s nárokom na bonusovú zľavu v zónach 100+101.

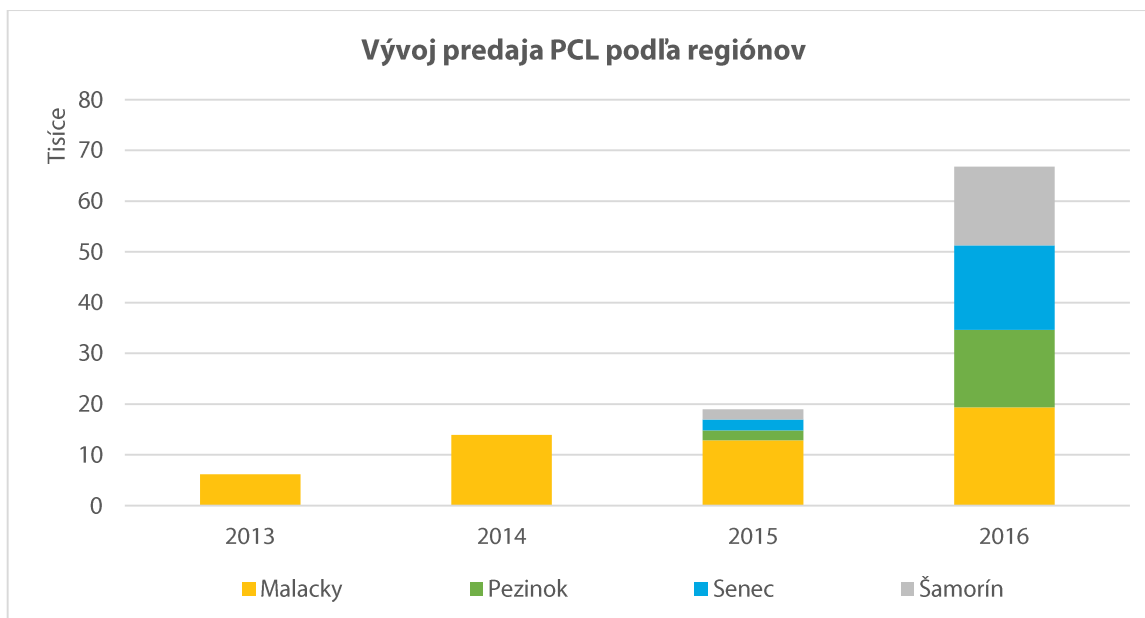

V grafe je zobrazený vývoju predaja PCL platných v regióne v kombinácii so zónami 100+101. PCL sú prepočítané na jednotlivé mesiace podľa platnosti.

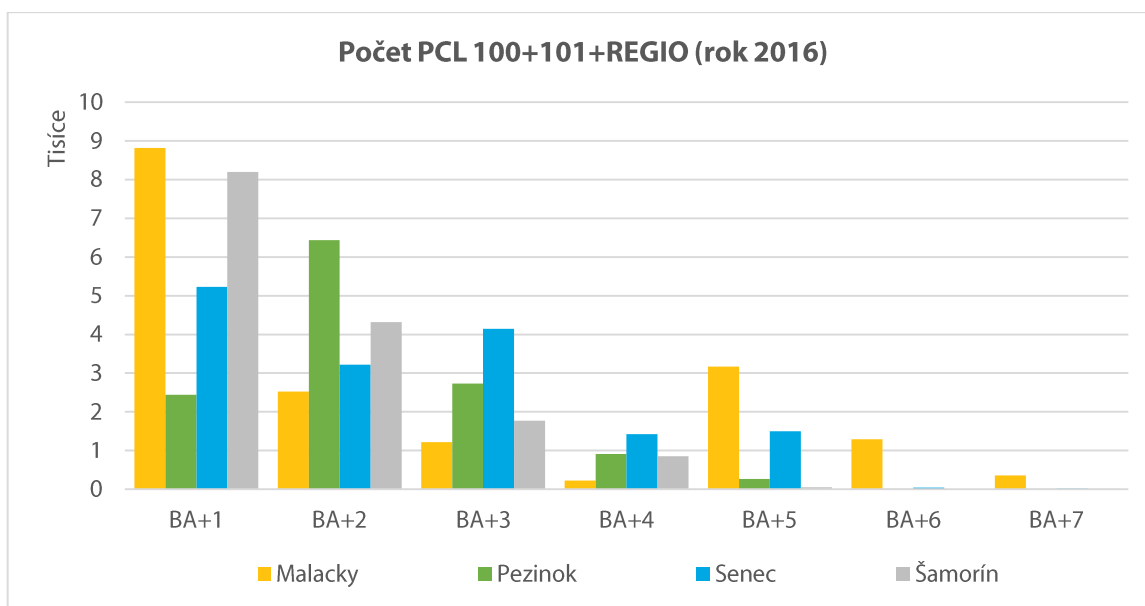
4.8 Vývoj predaja PCL IDS BK platných v regióne

Graf znázorňuje postupný nárast predaja PCL, ktorý súvisí s rozširovaním územia IDS BK.

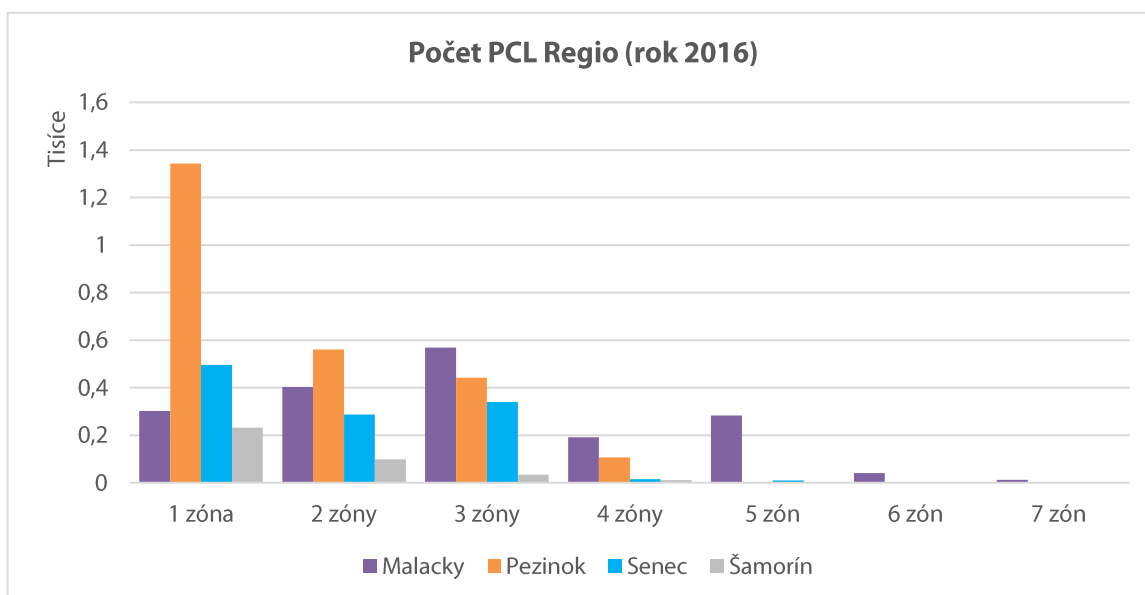

4.9 Štruktúra predaja predplatných cestovných lístkov podľa počtu zón

V grafe sú znázornené predané predplatné cestovné lístky podľa počtu zón z regiónu do Bratislavy a späť. Významná časť predaných PCL je priamo z okresných miest Pezinok, Senec a Malacky. Počet PCL klesá priamo úmerne s rastúcou vzdialenosťou od Bratislavy.

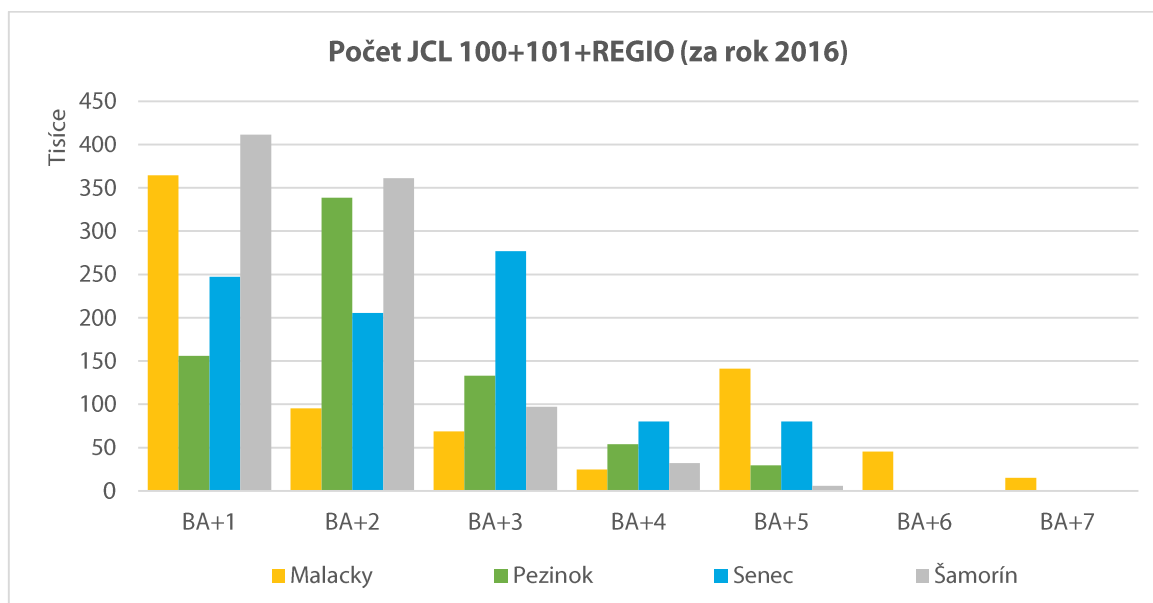

V grafe sú znázornené predané predplatné cestovné lístky podľa počtu zón v regióne. Prevažuje predaj 1 až 3 zónových PCL. Významný je najmä využívanie PCL v pezinskom regióne.

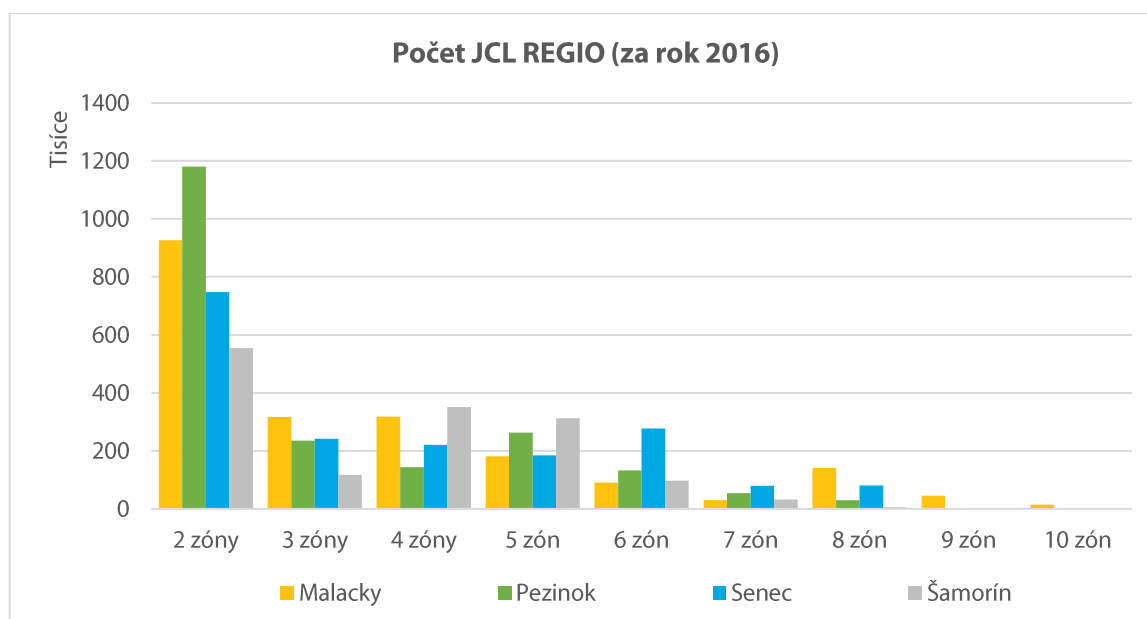

4.10 Štruktúra predaja cestovných lístkov na jednu cestu podľa počtu zón

V grafe sú znázornené predané jednorazové adresné cestovné lístky na jednu cestu (podľa počtu zón z regiónu do Bratislavy a späť). Podobne ako pri PCL aj pri JCL prevažuje predaj cestovných lístkov na kratšiu vzdialenosť. Ich počet klesá priamo úmerne s rastúcou vzdialenosťou od Bratislavy.

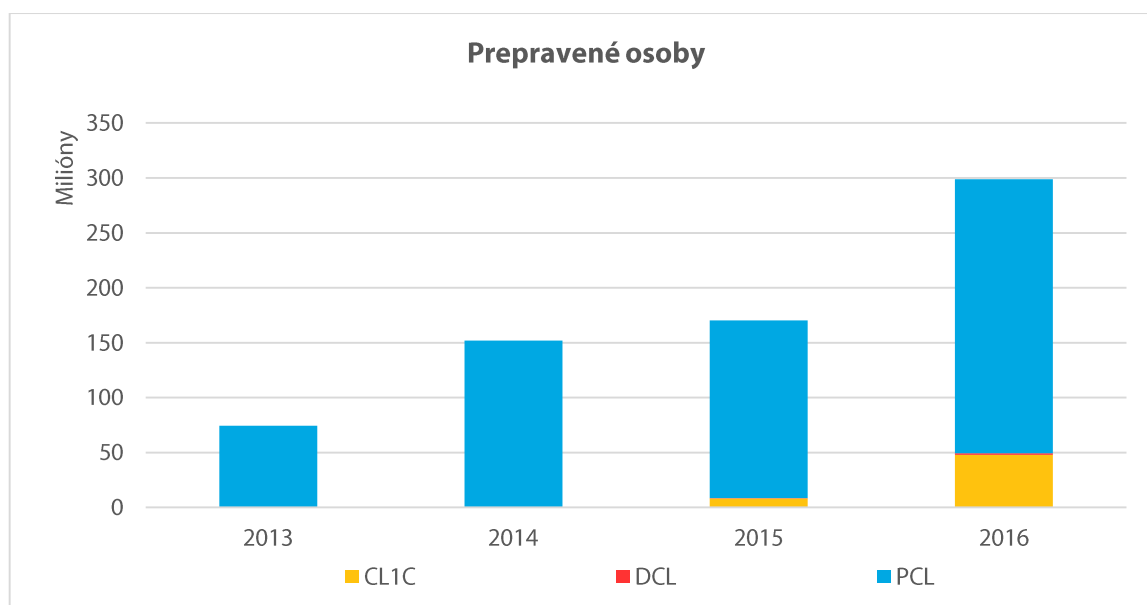
V grafe sú znázornené predané jednorazové adresné cestovné lístky podľa počtu zón v regióne. Najviac predaných JCL v regióne je v hodnote 2 zónového CL, to znamená najkratšiu prepravnú vzdialenosť. Pomer predaných JCL Bratislava + región a samostatný región je 30% ku 70%.

4.11 Prepravené osoby v IDS BK

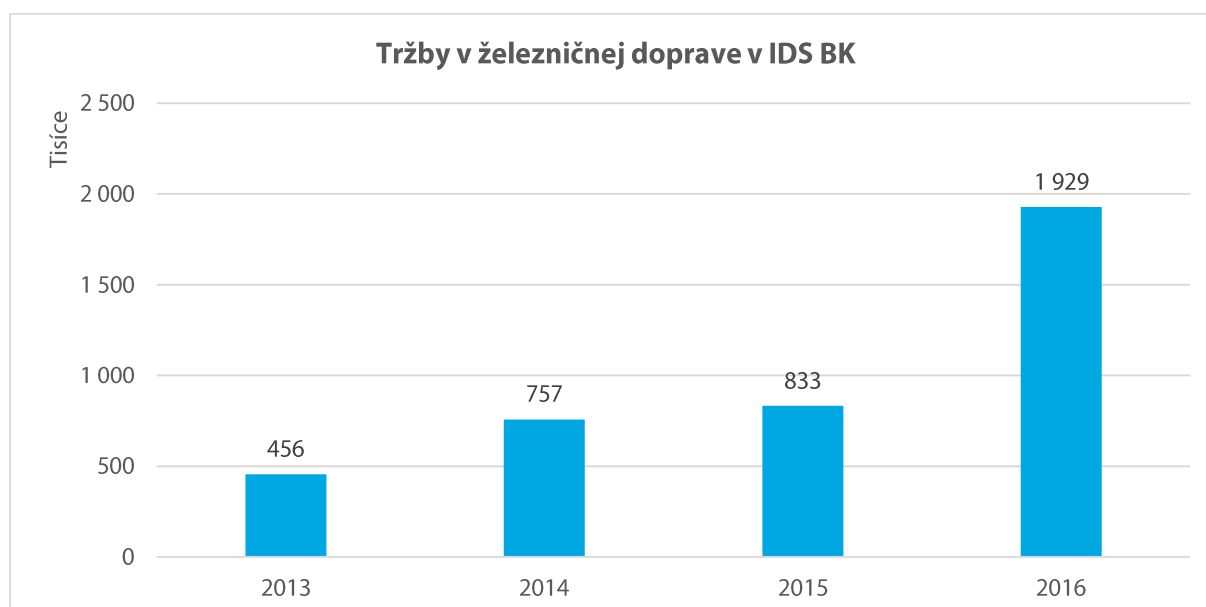
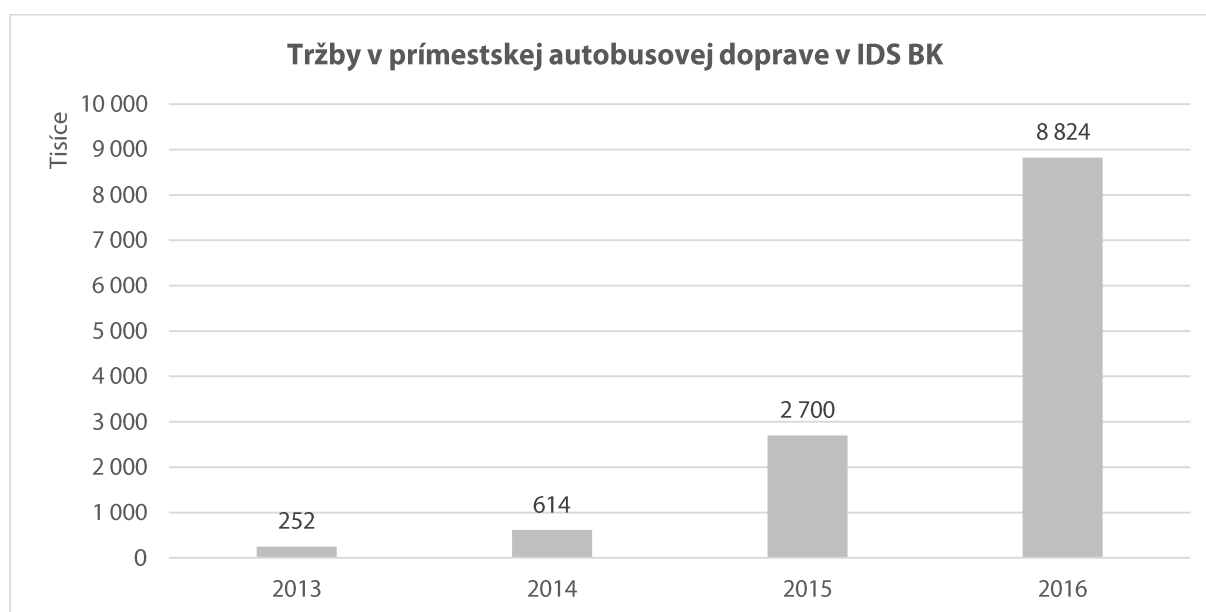
V prehľadoch sú počty prepravených cestujúcich v zónach 100+101. Do výpočtu sa zohľadňujú len tí cestujúci, ktorí pri svojej ceste použili cestovný lístok IDS BK. Nárast prepravených cestujúcich súvisí s rozširovaním územia IDS BK. Štatistické údaje o počte prepravených osôb označené hviezdikou, evidujeme v roku 2015 iba v mesiacoch november a december.

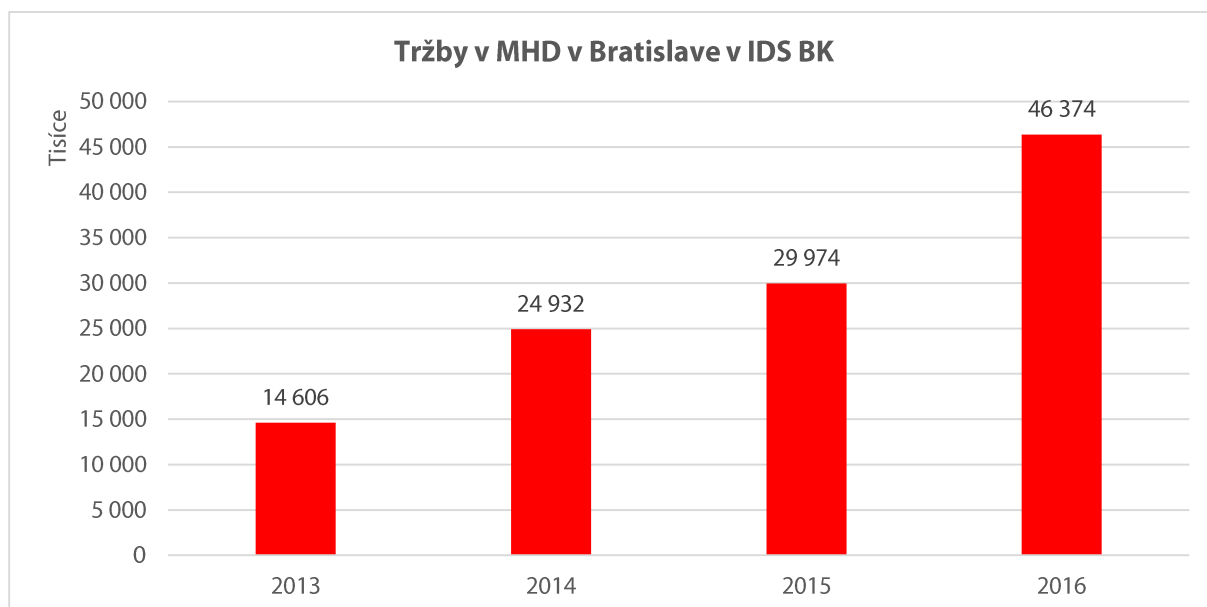
	2013	2014	2015	2016
Prepravené osoby (100+101) (od 01.06.2013)	73 944 990	150 875 290	172 170 838	298 928 887
cestovné lístky na jednu cestu	0	0	8 218 924*	47 804 066
denné cestovné lístky	0	0	160 140*	1 510 460
predplatné cestovné lístky	73 944 990	150 875 290	161 791 774	249 613 361

5 TRŽBY Z VEREJNEJ DOPRAVY V IDS BK

Od roku 2013 došlo k postupnému rozvoju IDS BK až do súčasného stavu. V nasledujúcich grafoch je zaznamenaný vývoj výnosov z jednotlivých druhov dopravy počas štyroch rokov prevádzkovania IDS BK. Nárast výnosov medzi rokmi 2013 – 2016 je ovplyvnený rozširovaním územia IDS BK a integráciou nových typov cestovných lístkov. V tržbách nie sú zahrnuté príjmy dosiahnuté mimo IDS BK – SMS lístky, železničná celoštátna tarifa či tržby Slovak Lines v Trnavskom kraji.

6 DOPADY NA OBJEDNÁVATEĽOV DOPRAVNÝCH VÝKONOV

Dopady na objednávateľov dopravných výkonov – MDV SR, BSK a HMB sme vypočítali medziročným porovnaním tržieb. Metodika výpočtu dopadov sa môže líšiť v závislosti od dopravcu, druhu dopravy a vplyvov, ktoré bolo potrebné do vyčíslenia zahrnúť.

Všetky dopady sú počítané vrátane provízie a DPH.

6.1 Vplyvy na dopady u jednotlivých dopravcov

Zníženie počtu predaných JCL

- z dôvodu možnosti využitia jedného JCL u viacerých dopravcov v rámci jednej cesty (nie je potrebné zakupovať si dva JCL pri jednej ceste),
- z dôvodu prechodu od využívania CL1C k využívaniu DCL alebo PCL z dôvodu zmeny cien (lístky s dlhšou platnosťou sú výhodnejšie – komerčná zľava),
- z dôvodu zvýšenia cien.

Zvýšenie predaja PCL

- Zvýšenie predaja PCL 100+101 (napr. z dôvodu zmeny ceny CL1C),
- Zvýšenie predaja PCL 100+101+regio (z dôvodu rozšírenia územia IDS BK),
- Zvýšenie predaja PCL regio (z dôvodu rozšírenia územia IDS BK ako aj z dôvodu zníženia cien PCL o 16 %).

6.1.1 Hlavné mesto SR Bratislava

Vo výpočte dopadov je zahrnuté porovnanie tržieb DPB za rok 2015 s tržbami dosiahnutými v roku 2016. V tržbách sú zahrnuté všetky cestovné lístky vrátane SMS lístkov, PCL ŤZP s nárokom bonusovú zľavu v zónach 100+101, PCL pre držiteľov preukazov protifašistického a protikomunistického odboja a ich rodinných príslušníkov a PCL pre držiteľov preukazov Zlatej Jánskeho plakety.

Výpočet dopadu:

Tržba	2015	2016	Rozdiel
Celkom	50 653 531,54 €	52 732 459,72 €	+2 078 927,18 €

6.1.2 Bratislavský samosprávny kraj

Pri výpočte dopadov na BSK treba brať do úvahy nasledujúce faktory:

- zavedenie zľavy pre dôchodcov nad 60 rokov,
- zavedenie bezplatnej prepravy pre cestujúcich nad 70 rokov (SeniorPas),
- zavedenie PCL v celom regióne (komerčná zľava),
- zmena cien a podmienok využitia CL1C v dôsledku prechodu z kilometrickej neprestupnej tarify na zónovo – časovú prestupnú tarifu,
- výška koeficientov z ceny adresných CL1C, prislúchajúcich pri delbe tržieb pre zóny 100+101.

6.1.2.1 Zavedenie zľavy pre dôchodcov nad 60 rokov

Pred 1.11.2015 boli dôchodcovia nad 60 rokov v autobusoch Slovak Lines s výnimkou PCL (cestujúci z okresu Malacky) prepravovaní za základné cestovné. Zjednotením prepravných a tarifných podmienok je od uvedeného dátumu táto skupina cestujúcich prepravovaná za zľavnené cestovné, ktoré je vo výške 50% z obvyčajného cestovného. Celkový dopad za rok 2016 je **131 204 €**.

6.1.2.2 Bezplatná preprava pre cestujúcich nad 70 rokov

Pred 1.11.2015 boli dôchodcovia nad 70 rokov prepravovaní v autobusoch Slovak Lines za osobitné cestovné vo výške 0,20 € za každých začatých 25 km. V rámci zjednotenia tarifných podmienok bol zavedený SeniorPas – ročný predplatný sieťový cestovný lístok vydávaný bezplatne. Celkový dopad za rok 2016 je **80 553€**.

6.1.2.3 Zavedenie komerčnej zľavy - PCL

VI. etape IDS BK boli v PAD PCL využívané v nízkom pomere k cestovným lístkam vydávaným podľa tarify Slovak Lines. Komplexnou tarifnou integráciou k 1.11.2015, zvýšením cien CL1C a nastavením výhodnejšej ceny PCL oproti CL1C stúpol počet predaných PCL. Každým zakúpeným PCL tak vznikol dopravcovi Slovak Lines dopad zo zavedenia komerčnej zľavy. Dopad je vyčíslený ako rozdiel medzi cenou PCL a príslušným počtom CL1C, ak by nebol držiteľom PCL. Rozpätie závisí od stanovenia počtu ciest (vo výpočte sme uvažovali s 32 až 33 cestami mesačne). Celkový dopad je vypočítaný v rozpätí **280 000 – 320 000€** za rok 2016.

6.1.2.4 Zvýšenie cien v PAD

Zavedením integrovaných prestupných CL1C sa zjednotili tarify troch dopravcov, čo malo najväčší vplyv na výšku cestovného v regióne. Došlo k zníženiu zľavy pri platbe z elektronickej peňaženky v PAD z cca 30% na 10%. Zavedením zónového cenníka vznikli pri cestách z hraničných zastávok jednotlivých zón najväčšie dopady oproti kilometrovej tarife. Všetky CL1C sú prestupné, čo je pri prestupoch pre cestujúceho výhodnejšie ako kúpa dvoch samostatných lístkov. V porovnaní s kilometrickou tarifou Slovak Lines a duálnou tarifou ZSSK je cenová úroveň tarify IDS BK z uvedeného dôvodu vyššia.

Výpočet dopadu:

Tržba	2015	2016	Rozdiel
Celkom	10 152 734,71 €	9 029 173,91 €	-1 123 560,81 €

6.1.3 Ministerstvo dopravy a výstavby SR

Pri výpočte dopadov je nevyhnutné brať do úvahy skutočnosť, že cestujúci môže na prepravu na území IDS BK cestovať na duálnu tarifu železničného dopravcu.

Prepočet je vzhľadom na dostupné dáta možné vykonať v roku 2015 len za mesiac december, nakoľko v mesiaci november 2014 prišlo k spusteniu bezplatnej prepravy ZSSK (17.11.2014).

Pri hodnotení dopadov na objednávateľa dopravných výkonov v železničnej doprave je potrebné vychádzať z viacerých atribútov:

- Údaje sú sledované podľa jednotlivých traťových úsekoch zaradených do IDS BK (drobné odchýlky spôsobom sledovania dát ZSSK, za tržby ZSSK sa jedná o exaktné štatistické výstupy predajného systému ZSSK, bez zásadného vplyvu na výsledky).
- Tržba ZSSK predstavuje celkové tržby ZSSK z vnútroštátnej prepravy cestujúcich vlakmi (neobsahuje medzištátne cestovné doklady a tržby z prevádzkovania komerčných vlakov).
- Údaje predstavujú celkovú tržbu za diaľkovú a prímestskú vnútroštátnu dopravu na konkrétnom traťovom úseku.

- Na území IDS BK neprišlo k zásadnej zmene dopravnej obsluhy vlakmi diaľkovej a prímestskej dopravy, ktorá by zásadným spôsobom „preliala“ tržby medzi jednotlivými segmentmi dopravy v neprospech integrovaných vlakov.
- Medziročný vývoj vnútroštátnych tržieb ZSSK (bez IDS BK a bez medzištátnej a komerčnej dopravy ZSSK) na území Západného Slovenska (Bratislavský, Trnavský, Nitriansky a časť Trenčianskeho kraja).

Nárast tržieb ZSSK pri zvolenej metodike výpočtu je spolu o **+344 160 €**. Skladá sa z tržieb IDS BK a tarify ZSSK.

7 INFORMAČNÁ OBLASŤ

Informačnou integráciou sa rozumie zabezpečenie jednotného informovania cestujúcej verejnosti. BID tiež zastrešuje jednotnú komunikáciu spoločných tém voči médiám.

Nosnou témou propagácie IDS BK v roku 2016 bolo zabezpečenie informačnej kampane zavedenia nového spôsobu nákupu eCL prostredníctvom OCL a nákupu cestovných lístkov z MPA umiestnených na železničných staniciach. OCL na nákup eCL sa nachádzajú vo vozidlách MHD, vo vozidlách PAD a na železničných staniciach a zastávkach na území Bratislavského kraja.

7.1 Informačné materiály

K spusteniu III.B etapy IDS BK boli pripravené a distribuované informačné materiály týkajúce sa spôsobov elektronických cestovných lístkov a multifunkčných predajných automatov. Cestujúci ich mohol získať na predajných miestach, vo vozidlách, na informačných miestach

Bratislavskej organizácie cestovného ruchu, na Front Office Magistrátu a vo vstupnej hale Úradu BSK. Okrem toho boli na všetky „žlté“ predajné automaty v Bratislave vylepené mapky zón IDS BK. Pri tarifných zmenách boli vyrobené a distribuované všetkým dopravcom cenníky na vylepenie do vozidiel alebo na zastávky.

7.2 Propagácia elektronických cestovných lístkov

V rámci marketingovej kampane k eCL bolo uskutočnené 14 dňové propagačné podujatie Roadshow IDS BK s inštruktážnymi autobusmi MHD a PAD. Inštruktážne vozidlá boli pristavené na vybrané miesta v Bratislave a regióne s čo najvyššou frekvenciou pohybu cestujúcich. Cestujúci sa tak mohli ešte pred spustením predaja eCL priamo v týchto autobusoch oboznámiť po praktickej stránke so spôsobom nákupu eCL v označovačoch cestovných lístkov, rovnako tak si mohli vyskúšať prácu s označovačmi cestovných lístkov, či oboznámiť sa s Kontom zákazníka.

Harmonogram Roadshow IDS:

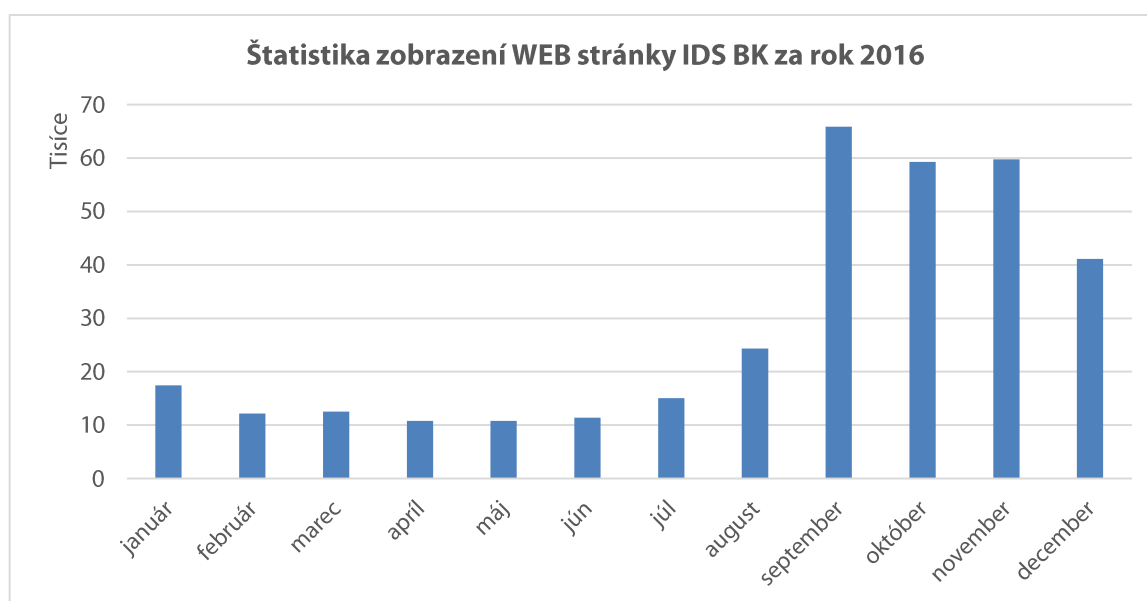
PREZENTAČNÉ VOZIDLO – FÁZA Č. 1			
DÁTUM	MIESTO	ČAS OD	ČAS DO
18.7.2016	Námestie SNP	14:00	20:00
19.7.2016	Námestie SNP	14:00	20:00
20.7.2016	Námestie SNP	14:00	20:00
21.7.2016	Avion	14:00	20:00
22.7.2016	Bory Mall	14:00	20:00
23.7.2016	Polus	14:00	20:00
24.7.2016	Železná studnička	14:00	20:00
25.7.2016	Pezinok - pred Tescom	14:00	20:00
26.7.2016	Senec - pešia zóna	14:00	20:00
27.7.2016	Malacky - prestupný terminál	14:00	20:00
28.7.2016	Zlaté piesky	14:00	20:00
29.7.2016	Petržalka - Tesco	14:00	20:00
30.7.2016	Eurovea	14:00	20:00
31.7.2016	Eurovea	14:00	20:00

Vybraný inštruktážny autobus MHD a PAD, ktorý bol použitý na podujatie, bol polepený informačnými samolepkami. Prezentačný autobus bol aj súčasťou rannej show Teleráno televízie Markíza. V Teleráne sme informovali divákov o pripravovanom novom spôsobe nákupu cestovných lístkov. Počas celého vysielania bol k dispozícii pristavený inštruktážny autobus, v ktorom sme v živých vstupoch názorne ukazovali spôsob nákupu elektronických cestovných lístkov v označovačoch MHD.

Na propagáciu boli využité aj printové médiá. Najväčší podiel informovanosti cestujúcich bol realizovaný prostredníctvom vkladáčky do najčítanejšieho denníka na Slovensku – Nový Čas. Vzhľadom na portfólio jeho čitateľov, sme zasiahli práve tých cestujúcich, ktorí využívajú služby IDS BK. V Hospodárskych novinách sme formou rozhovoru s odborníkom na IDS BK, vysvetlili proces integrácie verejnej dopravy ako prvého projektu svojho druhu na Slovensku. Cieľom tejto inzercie bolo vysvetliť rôzne úskalí systému, posilnenie pozície koordinátora a predstavenie aktivít spoločnosti BID v rámci procesu integrácie verejnej dopravy v Bratislavskom kraji. V spravodajskej relácii Labyrint na TA3 sme informovali verejnosť o pripravovaných zmenách a o samotnom fungovaní integrovaného systému verejnej dopravy.

7.3 Informačné videá

Na obrazovkách vo vozidlách MHD, boli doposiaľ umiestnené **4 tematické videá**. Videá obsahujú praktické informácie pre cestujúcich o používaní nových zariadení – multifunkčných automatov a označovačov cestovných lístkov – o nákupe cestovných lístkov prostredníctvom spomínaných zariadení, o nákupe a používaní elektronického cestovného lístka.

Podľa analytických údajov webovej stránky idsbk.sk stúpla jej návštevnosť po zverejnení informačných videí a propagačného banneru približne 3-násobne. Počet zobrazení bol v septembri pri spustení kampane oproti predchádzajúcemu mesiacu päťnásobne vyšší (august – 26 636 zobrazení, september 115 331 zobrazení).

7.4 Magazín IDS

V polovici roka 2016 začala spoločnosť BID vydávať magazín o IDS BK. V magazíne sú spracované aktuálne informácie o novinkách vo verejnej doprave, kultúrnych udalostiach v Bratislavskom kraji a mnoho iných informácií. Dostupnosť magazínu je priamo vo vozidlách dopravcov a v kamenných predajniach, na informačných miestach Bratislavskej organizácie cestovného ruchu, na Front Office Magistrátu a vo vstupnej hale Úradu BSK. Plánuje sa rozšírenie distribučných miest o pošty, obchodné centrá a podobne.

Na predajných miestach, na zastávkach a vo vozidlách sú tiež umiestňované materiály s informáciami o cenách cestovných lístkov, schémy zón a o iných novinkách a zmenách v cestovaní v IDS BK. Všetky publikované materiály majú jednotnú farebnú schému (biele pozadie, čierny text, modro-žltá farebná kombinácia, ktorá je v určitých prípadoch dopĺňaná aj červenou farbou) a jednotný font.

Pri príprave materiálov sa kladie dôraz na ich prehľadnosť a ľahkú čitateľnosť. Informácie dlhodobého charakteru sú spracovávané ako trojjazyčné (SK / EN / DE), čím sa snažíme vyjsť v ústrety aj zahraničným návštevníkom nášho regiónu.

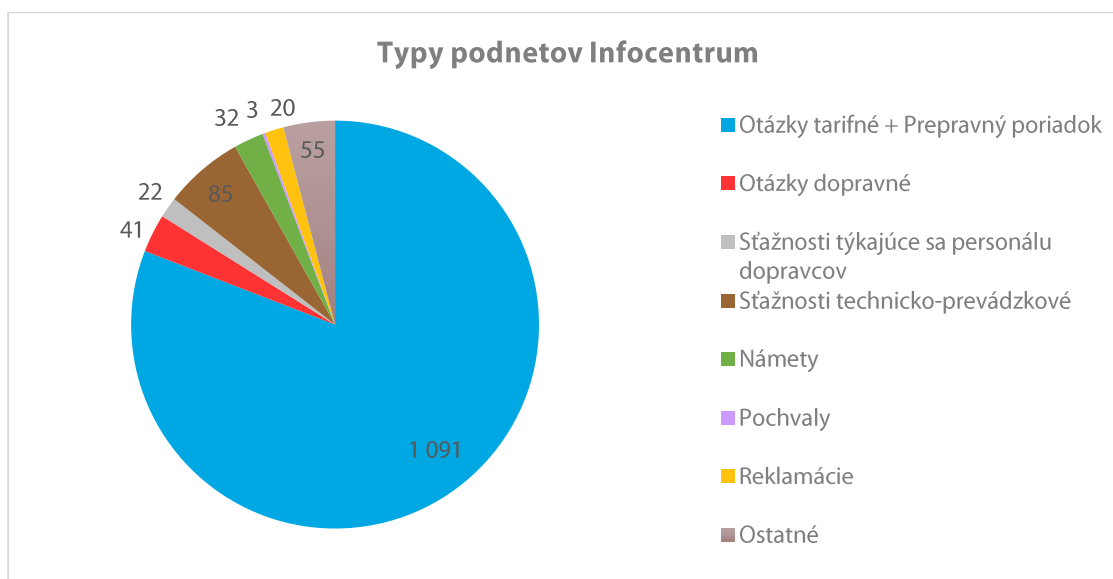
7.5 Infocentrum

Infocentrum je pracoviskom prvého kontaktu s cestujúcim. Svoje služby poskytuje prostredníctvom:

- telefonickej infolinky na telefónnom čísle **0948 102 102** prevádzkovej denne (vrátane víkendov) od 08:00 do 18:00,
- elektronického kontaktného formulára, ktorý je k dispozícii na web stránke,
- konta na sociálnej sieti Facebook, kde je možné komunikovať zverejnením príspevku, komentármi k nami zverejneným príspevkom, ale aj formou súkromných správ,
- emailu alebo listu.

	2013	2014	2015	2016
Infocentrum	24	50	1 626	1 351
Telefonické otázky*	24	50	1 194	962
Emailové otázky*			429	387
- z toho web kontaktný formulár			264	158
Osobné návštevy*			3	2

* údaje do 30.10.2015 nie sú kompletne, nakoľko neboli sledované

7.6 Informačná kampaň ohľadom žaloby na SeniorPas

Dňa 17.2.2016 bolo Okresným súdom Bratislava I. vydané predbežné opatrenie k žalobe na dopravcov zapojených do IDS BK, podanej Európskym inštitútom na ochranu spotrebiteľa a právny štát, týkajúce sa oprávnenosti zavedenia SeniorPasov. Dopravcovia spoločne s BID rešpektovali rozhodnutie súdu. Všetci dopravcovia však zároveň využili možnosť podania odvolania voči predbežnému opatreniu, ktoré aj podali každý osobitne v zákonom stanovenej lehote.

Problematike SeniorPasov sa venovali dve kampane, ktoré boli reakciou na vydané a neskôr zrušené predbežné opatrenie. K žalobe bola pripravená informačná kampaň prostredníctvom tlačových konferencií, webovej stránky, facebooku a komunikácie s médiami. V informačnej kampani boli cestujúci informovaní, že do právoplatného rozhodnutia súdu platí predbežné opatrenie, počas ktorého môžu cestujúci nad 70 rokov využívať ako cestovný doklad občiansky preukaz. Prechodné obdobie bolo stanovené do 31. 7.2016. Cestujúci boli však upozorňovaní, aby do rozhodnutia súdu svoj SeniorPas neodkladali, nakoľko jeho využívanie nebolo predbežným opatrením zrušené. Krajský súd v Bratislave rozhodol na základe odvolania dopravcov, o zrušení predbežného opatrenia.

BID počas roku 2016 koordinovala návrh a realizáciu takého riešenia, ktoré cestujúcim, ktorí sú držiteľmi SeniorPasov, uľahčí jeho predĺženie bez potreby návštevy predajného miesta. Následne spoločnosť zabezpečila informačnú kampaň, predmetom ktorej bolo oboznámiť cestujúcich o možnosti predlžovania platnosti SeniorPasu priamo pri cestovaní vo vozidlách MHD a PAD, či v OCL a v MPA umiestnených na železničných staniciach.

7.7 Mediálne výstupy

Mediálne výstupy predstavujú tlačové konferencie, vydávanie tlačových správ a vyjadrenia pre média. Témy týkajúce sa jednotlivých dopravcov si komunikujú dopravcovia osobitne, spoločné témy týkajúce sa IDS BK zastrešuje spoločnosť BID. V roku 2016 sme zabezpečili mediálne výstupy týkajúce sa najmä novej služby nákupu elektronických cestovných lístkov, problematike SeniorPasov, Bratislava City Card alebo ročného vyhodnotenia IDS BK.

8 VYHODNOTENIE

8.1 Dopravná oblasť

V dopravnej oblasti bolo v roku 2016 hlavným cieľom spracovanie strategického dokumentu Plán dopravnej obslužnosti Bratislavského kraja, na základe ktorého bude vypracovaný návrh linkového vedenia prímestskej autobusovej dopravy. Tým by malo dôjsť k zlepšeniu nadväzností medzi jednotlivými druhmi dopravy, k zvýšeniu početnosti spojov a celkové zatraktívnenie VHD v Bratislavskom kraji. V súčasnosti je jej hlavným negatívom práve nepravidelnosť a nedostatočná nadväznosť spojov medzi rôznymi druhmi dopravy, kvôli čomu nedochádza k zatraktívneniu ponuky cestovania. Nevytvárajú sa tým predpoklady na získavanie nových cestujúcich v želanom rozsahu, ktorí by prispeli k zmene návykov v cestovaní a prešli z individuálnej dopravy do systému hromadnej dopravy. V minimálnej miere sa realizujú opatrenia v oblasti preferencii VHD, ktorej vozidlá stoja v tých istých zápchach ako individuálna doprava. VHD sa tak stáva pomalá, neatraktívna a nespoľahlivá. Pritom práve tieto opatrenia sú tými, ktoré sa v obdobných systémoch v zahraničí realizujú ako prvé.

Cieľom týchto opatrení z pohľadu cestujúceho je zabezpečiť ľahko zapamätateľné odchody, ako aj zlepšenie prehľadnosti systému. Z pohľadu objednávateľov dôjde k efektívnejšiemu vynakladaniu verejných prostriedkov pri objednávaní dopravných výkonov.

8.2 Tarifná oblasť

V tarifnej oblasti bol nastavený sortiment cestovných lístkov, ktorý je obdobný systémom v zahraničí. Po integrácii jednorazových cestovných lístkov a rozšírení územia došlo k nárastu predaja PCL pre zóny 100+101, PCL z regiónu do Bratislavy a v samostatnom regióne. Nárast predaja ovplyvnilo najmä rozšírenie územia platnosti integrovaných cestovných lístkov, zvýšenie cien jednorazových lístkov v PAD a zároveň zníženie cien PCL o 16%. Existuje reálny predpoklad, že nárast predaja PCL bude mierne stúpať aj v roku 2017. Nárastom predaja PCL priamo úmerne došlo aj k nárastu prepravených cestujúcich. Počet prepravených cestujúcich v IDS BK sa v MHD a v železničnej doprave zisťuje štatisticky podľa počtu predaných lístkov, prepočtom cez koeficienty, stanovené metodickým pokynom Štatistického úradu SR. Prepravení cestujúci sú následne rozdelení medzi jednotlivých dopravcov podľa koeficientov, zistených z dopravného prieskumu. Treba mať preto na zreteli, že v konečnom dôsledku sa nemusí jednať o prísun nových cestujúcich do systému verejnej dopravy.

Rozširovaním systému a postupnou integráciou cestovných lístkov došlo aj k nárastu tržieb z jednotlivých druhov dopravy. Dopady na objednávateľov dopravných výkonov sú rozložené nerovnomerne. Najväčší a jediný negatívny dopad zaznamenal BSK, pretože

v PAD došlo rozšírením územia IDS BK a úplnou tarifnou integráciou k najvýznamnejším zmenám:

- zavedenie zľavnenej prepravy dôchodcom nad 60 rokov,
- zavedenie bezplatnej prepravy osôb nad 70 rokov na základe SeniorPasu,
- zavedenie komerčnej zľavy – predplatné cestovné lístky

U ostatných dopravcov platili uvedené tarifné podmienky už pred III. etapou a dopady u nich z tohto titulu neregistrujeme.

8.2.1 Návrh na zmenu koeficientu pre del'by tržieb

Základnou úlohou koordinátora je priebežne monitorovať nastavenie celého systému IDS a v prípade zistenia akejkoľvek disproporcie zabezpečiť analýzu a riešenie vzniknutého stavu.

Nastavenie systému bolo zo strany spoločnosti BID podrobne analyzované a v decembri 2016 bol predstavený aj konkrétny návrh na zmenu v systéme del'by tržieb. Analýza bola vypracovaná aj na základe *Zmluvy o podmienkach prepravy a činností súvisiacich s prevádzkou Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji* (ďalej len „Zmluva“), uzatvorenou medzi koordinátorom IDS BK a jednotlivými dopravcami. Na základe tejto zmluvy má BID povinnosť raz ročne prehodnocovať nastavenie parametrov, vstupujúcich do del'by tržieb v IDS BK.

BID ako koordinátor analýzou koeficientov del'by tržieb zistil, že nastavenie systému pre del'bu tržieb nebolo optimálne. Ako sa na základe údajov z reálnej prevádzky ukázalo, pevne stanovený **podiel pre zóny 100+101 z jednorazových štyri a viac zónových adresných cestovných lístkov**, nebol pred III. etapou nastavený spravodlivo (1,00€ pre zóny 100+101). Naša spoločnosť zo skutočných údajov z predaja cestovných lístkov a teda aj z využívania cestovných lístkov vypočítala, že priemerná cena jednej jazdy realizovanej na jednorazový cestovný lístok v Bratislave (teda v zóne 100+101) zodpovedá hodnote 0,81€ (a nie hodnote 1,00€¹, ktorá bola stanovená pred spustením III. etapy IDS BK). Keďže v uvedenej problematike nemá spoločnosť BID rozhodovaciu právomoc, spracovala výpočet dopadov na prerozdelenie tržieb v troch variantoch – zmena koeficientu na 0,85€, 0,80€ a 0,75€, súčasne aj s vyčíslením predpokladanej ročnej zmeny tržieb u jednotlivých dopravcov.

¹ Hodnota podielu zCL1C pre zóny 100+101 má zodpovedať priemernej hodnote CL1C využívaného na území zón 100+101. Keďže pri zavádzaní III. etapy IDS BK bol zavedený nový typ cestovného lístka s platnosťou 2 zóny / 30 minút v hodnote 0,90 € a cena 3-zónového 60-min. CL1C bola stanovená na 1,20 €, žiadali zástupcovia DPB, a.s., aby podiel z týchto lístkov pre zóny 100+101 bol na úrovni hodnoty 60 min. CL t. j. 1,20 €. V návrhu BID bolo stanoviť podiel 0,90€, čo bola hodnota nového 30 minútového cestovného lístka. Po dohode všetkých zúčastnených strán bol nakoniec stanovený podiel do zón 100+101 vo výške 1,00 €.

Variant 1 – podiel 0,85€ pre zóny 100+101

Dopravca	ZSSK	Slovak Lines	DPB
Variant 1	+28 125 €	+254 752 €	-282 877 €

Variant 2 – podiel 0,80€ pre zóny 100+101

Dopravca	ZSSK	Slovak Lines	DPB
Variant 2	+38 083 €	+345 111 €	-383 194 €

Variant 3 – podiel 0,75€ pre zóny 100+101

Dopravca	ZSSK	Slovak Lines	DPB
Variant 3	+47 604 €	+431 389 €	-478 993 €

Táto analýza spolu s navrhovaným riešením bola zaslaná dopravcom aj objednávateľom dopravných výkonov v dostatočnom časovom predstihu a bola prerokovaná dňa 8.12.2016 na zasadnutí Tarifno-legislatívnej skupiny v sídle BID. Zástupca DPB na stretnutí vyjadril názor, že je zástancom spravodlivého a transparentného prerozdelenia tržieb, avšak na vydanie rozhodnutia o návrhoch predložených BID požiadal o sprístupnenie všetkých podkladov vstupujúcich do delby tržieb. BID ako koordinátor mal za úlohu pripraviť prezentáciu delby tržieb aj so sprístupnením dát. Dňa 15.12.2016 sa konala prezentácia spôsobu delby tržieb a následne boli všetky dáta vstupujúce do delby tržieb odoslané partnerom. Dňa 28.12.2016 zástupca DPB požiadal spoločnosť BID o doplnenie údajov, ktoré poslúžia pre posúdenie navrhovanej zmeny koeficientu. Požadované dáta BID zaslala dňa 3.1.2017.

Dňa 11.1.2017 zaslal DPB zamietavé stanovisko k návrhu BID na zmenu koeficientu. Dňa 12.1.2017 bolo stanovisko DPB predmetom rokovania Tarifno-legislatívnej skupiny. Na stretnutí zástupca DPB nedokázal dostatočne argumentovať a presvedčiť prítomných partnerov o predloženom stanovisku. Všetci zúčastnení partneri sa zhodli na skutočnosti, že vykonané prepočty DPB považujú za neobjektívne a v rozpore so schválenou metodikou delby tržieb v IDS BK. Zúčastnení partneri požiadali DPB o sprístupnenie všetkých prepočtov, ktoré sa uvádzajú v stanovisku DPB. DPB mal doručiť koordinátorovi tieto podklady počas 3. kalendárneho týždňa. Do dnešného dňa neboli tieto podklady doručené.

Stanoviská jednotlivých partnerov k návrhom BID:

- koordinátor BID navrhuje vypočítanú hodnotu, a to 0,81 €.
- objednávateľ BSK navrhuje vypočítanú hodnotu, a to 0,81 €.

- objednávateľ HMB vzhľadom na dopady pre DPB navrhuje variant č. 1 (0,85 €).
- objednávateľ MDV SR sa prikláňa k variante č.2 (0,80 €), prípadne k vypočítanej hodnote (0,81 €).
- dopravca SL sa prikláňa k variantu č.3 (0,75 €).
- dopravca DPB nesúhlasí so žiadnym návrhom.
- dopravca ZSSK navrhuje podiel pre zónu 100+101 zo 4 a viac zónových adresných CL na úrovni vypočítanej hodnoty, a to 0,81 €.

Na základe stanovísk objednávateľov a dopravcov BID rozhodla uplatniť ako konečný návrh variant **0,81 € pre zóny 100+101**, čo predstavuje 54 % z ceny 4 zónového adresného cestovného lístka.

Predpokladaná ročná zmena tržieb dopravcov pri vybranom variante:

Dopravca	ZSSK	Slovak Lines	DPB
Variant - 0,81€	+35 594 €	+322 521 €	-358 115 €

Zmena koeficientu je predmetom pripraveného Dodatku č. 3 k Zmluve medzi koordinátorom a dopravcami. Návrh znenia Dodatku č.3 vrátane sprievodného listu s odôvodnením bol dopravcom zaslaný dňa 20.2.2017. Slovak Lines a ZSSK súhlasia s navrhnutou zmenou koeficientu. DPB do dnešného dňa nedoručil stanovisko k nášmu návrhu.

8.3 Návrh riešenia

Aby sa v budúcnosti predišlo podobným situáciám, kedy by niektorý z partnerov blokoval prenasťavenie systému IDS BK, spoločnosť BID ako koordinátor projektu, musí získať postavenie koordinátora s rozhodovacími právomocami.

Teda v prípade, ak koordinátor systému IDS BK na základe analýz prevádzky IDS BK identifikuje potrebu zmeny systému IDS BK tak, aby bol spravodlivý, mali by byť jeho závery a návrhy záväzné pre všetkých partnerov zapojených do IDS BK. Samozrejme, všetky tieto analýzy a závery musia byť prerokované so všetkými partnermi, podobne ako je tomu doteraz.

V súčasnosti Zmluvu o podmienkach prepravy a činností súvisiacich s prevádzkou Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji, ktorá definuje podmienky, práva a povinnosti dopravcov a koordinátora, podpisujú štatutárni zástupcovia dopravcov a koordinátora IDS BK.

Pred spustením III. etapy IDS BK bol pripravený návrh *Dohody o spolupráci pri ďalšom rozvoji Integrovaného dopravného systému na území Bratislavského kraja*, ktorá mala byť podpísaná objednávatelmi dopravy a koordinátorom IDS BK. Návrh tejto dohody mal pôvodne dať koordinátorovi IDS BK aj niektoré právomoci, no z toho zámeru nakoniec zišlo a koordinátorovi ostali definované len jeho úlohy v rámci IDS BK.

Spoločnosť BID preto navrhuje, aby boli obnovené rokovania o *Dohode o spolupráci pri ďalšom rozvoji Integrovaného dopravného systému na území Bratislavského kraja*, aby boli v tejto dohode definované kompetencie koordinátora IDS BK a aby boli zmluvnými stranami tejto dohody aj samotní dopravcovia, čím sa zabezpečí previazanosť so *Zmluvou o podmienkach prepravy a činností súvisiacich s prevádzkou Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji*.

Bez úpravy linkového vedenia a koordinácie spojov jednotlivých dopravcov, neodporúčame vykonať iné zmeny v IDS BK.

8.4 SWOT analýza IDS BK

9 ZÁVER

IDS BK za neúplné 4 roky existencie preukázal svoju opodstatnenosť. Po úplnej tarifnej integrácii došlo v roku 2016 k nárastu tržieb vo verejnej doprave. Systémovou úpravou v delbe tržieb dôjde aj k spravodlivosti v ich prerozdelení. Hoci má IDS BK svoje nedostatky, cestujúci postupne spoznávajú aj jeho výhody, čomu nasvedčuje nárast predaných PCL. Strategický dokument Plán dopravnej obslužnosti má byť hlavným podkladom pre dopravnú optimalizáciu, ktorá bude dôležitým krokom k tomu, aby bol IDS BK podobný a porovnateľný s modernými a fungujúcimi IDS v zahraničí.

10 PRIPRAVUJEME V ROKU 2017

10.1 Ciele v dopravnej oblasti

- Zabezpečenie finalizácie strategického dokumentu Plán dopravnej obslužnosti Bratislavského kraja, ktorý stanoví parametre prevádzky verejnej osobnej dopravy v kraji.
- Realizácia navrhovaných riešení dopravnej obslužnosti územia IDS BK.
- Zapojenie dopravcu RegioJet na trati Bratislava – Kvetoslavov (linka S70).

10.2 Rozvoj informačných technológií

10.2.1 Zriadenie vyhľadávača spojení

Cieľom je vybudovanie vyhľadávača spojení, prostredníctvom ktorého si bude môcť cestujúci jednoducho naplánovať svoju cestu. S prepojením vyhľadávača s dispečerským systémom budú môcť byť vo vyhľadávaní zohľadnené aj odchýlky voči cestovnému poriadku.

10.2.2 Uvedenie mobilnej dopravnej aplikácie

Cieľom je vývoj vlastnej mobilnej aplikácie, ktorá umožní používateľovi vyhľadanie spojenia (prostredníctvom vyhľadávača spojení), sledovanie polohy spoja, predaj cestovného lístka ako aj prístup k informáciám o IDS BK ako aj priamy kontakt s kontaktným centrom BID.

10.3 Opatrenia na zlepšenie komunikácie s verejnosťou

10.3.1 Stanovenie jednotnej grafiky a dizajn manuálu IDS BK

Cieľom je stanovenie jednotného vizuálu vystupovania voči cestujúcemu. V jednotnom vizuále by mali byť nie len dokumenty, ale aj informácie pre cestujúceho (materiály na zastávkach, web stránka, výzor dopravných kariet a cestovných lístkov.....).

10.3.2 Bratislava City Card

Rozšírenie možnosti cestovať verejnou dopravou v rámci celého územia v IDS BK.

